

ДУА ДАРЫМНЫ ОГРЕНЕМ

ДУАЛАРЫМНЫ ОГРЕНЕМ

**Тюркие Диянет ишлери идаресининъ
неширлери: 639**

Балалар ичюн китаплар:176

Къырым мусульманлары диний идаресининъ
неширлери: 16

Балалар ичюн китаплар: 4

ДУАЛАРЫМНЫ ОГРЕНЕМ

Язъган

Рабаи Гульджан

Баш муаррир

Д-р Умер Менекше

Терджиман ве муаррир

Закир Къуртнезир

Рессам

Дагъыстан Четинкбая

Мусаххих

Сейид Ибрагимов

Айше Абибулаева

Графика

Нургуль Молдалиева

Биринджи нешир, 2008

2008-06-Y-0003-684

ISBN 975194059-1

Баскъы

Yenigün Matbaacılık

(0312) 384 61 83

Истемек ичюн адрес:

Акъмесджит шеэри,

Курчатов сокъагъы, 4-нджи эв.

Телефон/факс: 8 (0652) 27-43-53

**© Тюркие Диянет ишлери ве
Къырым мусульманлары Диний
идарелерининъ нешир бюлюклери**

Адрес:

Eskişehir yolu 9. km.

Çankaya / Ankara

Tel.: 0 (312) 295 72 94

Faks : 0 (312) 284 72 88

www.diyamet.gov.tr

e-mail: diniyayinlar@diyanet.gov.tr

ТАКЪДИМ

Мерабанъыз севимли балалар!

Ичерисинде яшадыгъымыз табиятнынъ бутюн варлыкъларынен эп Юдже Яратыджымызгъа дуа эткенлерини билесинъизми? Тереклер чечек ачар экен, дуа этер. Озеньлер денъизге догъру акъар экен, эп дуа этер. Къушларнынъ чивиль-чивиль отюши бир чешит дуадыр. Инсанлар не ичюн къатылмазлар бу мухтешем дуагъа? Келинъиз, табиятнынъ дуасына биз де къошулайыкъ. Биз де денъизлернинъ, озеньлернинъ тереклернинъ чечеклернинъ дуасына къошулайыкъ. Бизлерге сайысыз ниметлер бергени ичюн, Аллахкъа шукюр этейик. Бизге гузелликлер бергени ичюн, Онъа хамд этейик. Аналарымызгъа, бабаларымызгъа дуа этейик. Къардашларымыз ичюн, аркъадашларымыз ичюн дуа этейик. Буюклернинъ манасыз савашларында къыйын вазиетлерде къалгъан балалар ичюн дуа этейик. Ватанымыз ичюн, миллетимиз ичюн дуа этейик. Гедже тѣшегимизге узангъанымызда кучюк эллеримизни ачып, дуа этейик. Саба турар экенмиз, эп дуа этейик. Аштан сонъ дуа этейик. Раббимизнинъ берген ниметлерине хамд этейик, шукюр этейик.

Севимли балалар!

Тюркие Диянет Ишлери идареси сизлер ичюн даа эвель «Динимни огренем», «Пейгъамберимни огренем», «Китабымни огренем» адлы учь китап нешир эткен эди. Бу китапларны чокъ севгенинъизни, чокъ бегенгенинъизни коръмек бизлерни не къадар къувандыргъаныны билесинъизми? Оларны башкъа тиллерге чевиререк, фаркълы тиллерде лаф эткен аркъадашларынъыз да окъудылар. Олар да бу китапларны чокъ севди ве чокъ бегендилер.

Шимди де элинъиздеки ишбу китапны сизлерге такъдим эткенимизнинъ севинчини дуймакътамыз. Буны да энъ азында обюрлери къадар севеджегинъизге ве баш уджунъызда булундыраджагъынъызгъа эминмиз. Бу китапнен япаджакъ дуаларынъызны даа чокъ севеджекинъиз. Айрыджа, къаерде, не вакъыт ве насыл дуа этеджегинъизни огренеджекинъиз. Башта Севимли Пейгъамберимиз олмакънен берабер, дигер бутюн пейгъамберлернинъ дуаларыны огренеджекинъиз. Бу китапнен багълы мектюплеринъизни, e-mailлеринъизни беклеймиз.

Сиз юбизим келеджегимизсинъиз ве биз сизлерни пек севемиз.

ТЮРКИЕ ДИЯНЕТ ИШЛЕРИ ИДАРЕСИ.

ДУАЛАРЫМНЫ ОГРЕНЕМ

ТЮРКИЕ ДИЯНЕТ ИШЛЕРИ ИДАРЕСИНИНЪ НЕШИРЛЕРИ

АНКЪАРА
2008

Мундеридже

БИРИНДЖИ БОЛЮК

ДУАЛАРЫМ — ТИЛЕГИМДИР

• Эр шей Онъа дуа эте	9
• Аллах дуа эткенимизни истер	11
• Аллах дуаларымызны эшитир	12
• Я дуаларым къабул олмаса...	12
• Раббимиз дуаларымызгъа джевап берир	14
• Севинчли анларымызда дуа	14
• Кедерли анларымызда дуа	15
• Дуа севги ве якъынлыкътыр	17
• Дуа аятымызгъа гузелликлер къатар	18
• Эр заман, эр ерде дуа	19
• Насыл дуа этейик?	20
• Пейгъамберимизнинъ аятындан дуа	22
• Беддуа этмектен (къаргъыштан) къачынынъ	25

ОКЪУЙЫКЪ: БОЙЛЕ ОЛ, БОЙЛЕ СЕЙЛЕ 27

ЭКИНДЖИ БОЛЮК

КЪУР'АН-Ы КЕРИМДЕН ВЕ ПЕЙГЪАМБЕРИМИЗНИНЪ ТИЛИНДЕН ДУАЛАР

• Къур'ан-ы Керимден дуа мисаллери	31
• Бир ишке я да сёзге башламакъ дуасы: Бисмилля	31
• Сонъсузлыкъкъа ачылгъан къапу: Фатиха суреси	35
• Ает-ает Фатиха суреси	35
• Эсма-и Хусна иле дуа	38
• Энъ буюк дуа: Аету'ль Курси	40
• Миладжан кельген бахшыш: Бакъара суресининъ сонъки аетлери	41
• Раббена дуалары	43
• Ихляс, Фелякъ ве Нас сурелери дуа оларакъ	43
• Намазда окъулгъан дуалар	43
• Ёлумызны айдынлаткъан Пейгъамбер дуалары	45
• Пейгъамберлеримизнинъ аятындан бир къач дуа даа	52
• Ислям буюклеринден дуалар	53

ОКЪУЙЫКЪ: БИСМИЛЛЯ 55

учюнджи болюк

СЕН ДЕ ДУА ЭТ

• Дуа иле тешеккюр этмек: Аллаһ разы олсун!	59
• Юкьудан уянгъанда ве юкьламакъ ичюн	60
• Яманлыкъларгъа кьаршы кьалкъан олувы ичюн	63
• Дуалар кьоркьулардан кьуртарыр	63
• Кедерлерни ве сыкъынтыларны кеткизир	64
• Шубелерни кеткизмек ичюн	64
• Шифа ичюн	65
• Истеклерим бар	66
• Кьартбаба, кьартаналар ве акьрабалар ичюн	66
• Бу дюньядан кеттилер, амма аля даа кьальбимизделер	68
• Ана, баба ве кьардашлар ичюн	69
• Аркъадаш олса — джанымыздыр	69
• Эвден чыкькъанда ве эвге киргенде	70
• Мектеп ёлунда энъ самимий аркъадаш	71
• Энъ буюк кьазанч	71
• Кьолайлашсын	73
• Ёлджулыкьта дуа	73
• Ашадыкъ, ичтик, Раббимизге чокь шукюр	74
• Берекет истегенде...	75
• Кьаза ве феякетлерге кьаршы дуа этермиз	75
• Пешман олсакь да, япаджакь бир шейлер бардыр	76
• Эв саибине энъ гузель бахшыш	76
• Севинчке севинч кьошкъан дуалар	77
• Узур берген дуалар	77

БИРИНДЖИ БОЛЮК

ДУАЛАРЫМ– ТИЛЕГИМДИР

*Аллаһ къатында
дуадан даа
дегерли бир шей
ёкътыр.*

(Ибн Мадже. «Дуа», 1).

Эр шей Онъа дуа эте

Ер юзюндеки бутюн джанлылар авагъа, сувгъа, топраккъа ве кунешке мухтадждыр. Дюнъягъа янъы кельген бир сабий ана сютюне ве шефкъатлы къучагъына мухтадждыр.

Бир урлукъ ешермеси ичюн топраккъа мухтадждыр. Топракъ ягъмургъа, ягъмур исе, булуткъа мухтадж.

Къушлар уча бильмек ичюн къанаткъа, балыкълар яшай бильмек ичюн сувгъа мухтадж. Яшагъан эр бир барлыкъ озъ барлыгъыны девам эттирмек ичюн, бир башкъа барлыкънынъ ярдымына мухтадж. Ич бир шейге мухтадж олмагъан тек бир барлыкъ – Юдже Аллаһтыр. Чюнки, Аллаһ кяинаттаки бутюн мевджудатнынъ тек яратыджысыдыр. Джанлыларгъа аят берген Одыр. О аят бермеден, ич бир джанлы яшап оламаз, Онынъ изини олмадан, ич бир шей олмаз. Эр шей онъа мухтадждыр. О исе, ич бир шейге мухтадж дегильдир.

*Ант олсун, эгер
шукюр этер
исенъиз, эльбетте
сизге нишетимни
арттырырым.*

(Ибрахим суреси, 7-нджи ает)

Сейярелер Онынъ эмиринен арекет этер. Йылдызлар Онынъ эмиринен йылтырар. Кунеш Онынъ эмиринен догъар ве батар. Ай Онынъ эмиринен кок къуббемизни сюслер.

О – ерлернинъ ве коклернинъ, джанлы, джансыз бутюн мевджудатнынъ Раббидир.

Шу уджсуз-буджакъсыз дюньяны биз ичюн О гузеллештирди, солугъан авамызны, ичкен сувумызны О яратты, геджелери бусь-бутюн къаранлыкъта къалмасынлар дие, ай ве йылдызларны О яратты. Ягъмур ягъсын дие булутларны, сувгъа олгъан ихтияджымызны кеткизмек ичюн ирмакъларны О яратты. Эр бири айры ренкте, къокъусы ве дады олгъан мейваларны ве себзелерни, отъмек пиширювимиз ичюн богъдайны, этлерини ашадыгъымыз, сютлерини ичтигимиз айванларны О яратты. О, «Ол!» дегени ичюн, эр шей олды.

Эр шей Онынъ истегинен бар олур. О изин бермесе, элимизге алгъан сувны иче билирмизми? Эвден чыкъып, мектепке бара билирмизми? Алгъан нефесимизни текрар чыкъара билирмизми? Эльбетте, бутюн буларны Юдже Аллаһнынъ изини олмадан япамамыз.

Эгер лаф этсек, эшите бильсек, элимизни-къолумызны арекет эттире бильсек, булар Онынъ изинен олмакътадыр.

Эр бир барлыкъ озь тилинен сёйлер. Коклерде ве ерде не бар исе, эписи озь тилинен Аллаһны макътар. Эр шей озь тилинен Онъа шукюр этер, Ондан истекте булуныр.

Къушлар саба-акъшам чивильдешир, балкъуртлар чечекке къонар, къарынджалар юваларына ашайджакъларыны ташыр, ичинде гизлеген фиданны тышкъа чыкъармакъ истеген бир урлукъ, топракъкъа тюшерек, сув беклер, кунеш истер; озь тилинде Юдже Аллаһкъа дуа

этер: «Мени осыгюр, манъа дал-будакъ бер ки, инсанлар менден файдалансынлар». Эр бир барлыкъ озюне берильген ниметке севинир. Эписи озьлерини бахтлы эткенге дуа этер, тешеккюр этер. Бутюн макътавлар ве тешеккюрлер Онъадыр.

Аллаһ дуа этмемизни истер

Кунеш эр саба биз ичюн догъар. Чивильдешип отъкен къушлар, бал топлагъан къуртлар, учушкъан кобелеклер, чешит ренкли чечеклер, гурюль-гурюль акъкъан ирмакълар, нехирлер... Буларнынъ бутюн эписи биз ичюндир.

Юдже Аллаһкъа бу бергенлери ичюн, ниаесиз севги ве сайгъымыз бардыр. Раббимиз бизни пек севе. Бизни севгени ичюн бизге бу къадар дегер бере. Бизге къокъламакъ ичюн бурун, тутмакъ ичюн эль, татмакъ ичюн тиль, коръмек ичюн козь, эшитмек ичюн къулакъ, чапмакъ ичюн аякъ берген, бизлерни бир ана-бабадан яраткъан Юдже Аллаһкъа не къадар дуа ве тешеккюр этсек аздыр.

Бир аркъадашымыз бизге бир бахшыш берсе, онъа тешеккюр этмекни унутмаймыз. Чюнки, аркъадашымызнынъ бизге дегер бергенини анълаймыз. Ана-бабамызгъа нисбетен севгимизни чешит шекиллерде косьгеремиз. Чюнки, оларнынъ бизге сарф эткен эмеклерини асла унутмаймыз. Ойле экен, бизге бу къадар гузелликлер, чешит ниметлер берген Юдже Аллаһны унута билирмизми?! Онъа нисбетен вазифелеримиз ёкъмы? Эльбетте, бар. Онъа нисбетен вазифелеримизнинъ биринджиси Оны севмек, Онынъ эмирлерине уймакъ, берген эсапсыз гузеллик ве яхшылыкълары ичюн тешеккюр этмектир. О да Онъа тешеккюр эткенимизни истер.

Юдже Аллаһкъа тешеккюримизни ялынъыз Онъа ибадет ве дуа этерек ерине кетире билирмиз. Раббимиз дуа

Аллаһ

къонушувларынъызны эшитир. Чюнки, Аллаһ энъ яхшы эшитиджи, энъ яхшы корюджидир.

(Муджаделе суреси, 1-нджи ает)

*Коклернинъ ве
ернинъ сырларыны
ялынъыз Аллах
билир. О не гузель
корер, не гузель
эшитир.*

(Кехф суреси, 26-нджы ает)

ве ибадетнен бергенлерине тешеккюр эткенлерни север. Онъа тешеккюр эткенлерге ниметлерини арттырыр.

Аллаһ дуаларымызны эшитир

Барлыгъына инандыгъымыз, ишандыгъымыз, ниаесиз мерхамет ве шефкъат саиби Юдже Аллах бизни чокъ севе, биз де Оны чокъ севемиз. Тилеклеримизни, истеклеримизни Онъа бильдирир, ичимизден кельгени киби, Онъа дуа этермиз. О, бизим энъ кучюк дертлеримизни, энъ гизли сырларымызны билир. Аркъадашларымызгъа япаджакъ яхшы ишлеримизни билир. Энъ узакъ хаялларымызны билир ве истеклеримизни амельге кечирир. Эр бир алымызны корер, сесимизни эшитир.

Ич кимсе сесимизни эшитмейджек ерде О бизим сесимизни эшитир, Ич кимсе корьмейджек ерде О бизни корер. Ич кимсе ярдым этмейджек вазиятте О бизге ярдым этер.

Аллаһ эр шейни эшиткени киби, бизим дуаларымызны да эшитир. Толайысынен, бизге берген ниметлери ичюн, Оны насыл сайгъынен ве миннетдарлыкънен аныгъанымызны билир. Дуаларымызны истер ичтен, истер яваш сеснен, истесек, юксек сеснен япайыкъ, О мытлакъа эшитир.

Я дуаларым къабул олмаса...

Дуа этмек бизден, къабулы Аллаһтандыр. Дуаларымызны эшиткен Раббимиз оларгъа мытлакъа къаршылыкъ береджек. Анджакъ бу къаршылыкъ эр вакъыт дуада истенильген шейнинъ озю оладжакъ демек дегиль. Бизим вазифемиз – сабырнен дуа этмектир. Бу себепнен: «Бир кере истедим, олмады», демек керекмей. Дуа этмеге девам этмелимиз. Унутмайыкъ ки, Раббимиз бизни акъкъымыздаки энъ хайырлы нетиджеге, энъ уйгъун бир вакъытта къавуштыраджакъ. Чюнки, биз ичюн хайырлысы – бизге

*Аллаһ дуаларынъызны
къабул этер.
Анджакъ къабул
этмеси ичюн
ашыкъманъыз; дуа
эттим де, къабул
этильмеди деменъ.*

(Термизий. «Даават», 12)

асыл кереккенни О бизден даа яхшы билир. Истесе – бизим истегимизни олгъаны киби берир, истесе – истегенимизден арткъачыны ве башкъасыны берир, истесе – истегенимизни бу дюнъяда бермез, ахиретте, сонъсуз аламде берир. Мытлакъа, амма мытлакъа дуаларымызнынъ къаршылыгъыны бизге берир.

Раббимиз дуаларымызгъа джевап берир

О, эр шейнинъ Раббидир. Онынъ рахмети эр шейни къушатыр. Онъа эль ачып ёнельгенни, ялварып истегени, Онъа дуа эткенни чокъ север.

Бир къарынджанынъ рызкъыны къыдыргъанына, бир сабийнинъ агълавына джевап берген, ач олгъанымызда бизни тойдургъан, булутларнен, нехирлернен бизге сув ёллагъан, хасталангъанымызда бизге шифа берген, бизни феналыкълардан къорчалагъан Одыр.

О, бизим къоркъу ве сыкъынтымызны кеткизир, гонълюмизни узурнен толдурыр. Бир къусур ишлегенимизде, Раббимизге ёнелип, Ондан афу истермиз. Чюнки, Онынъ рахмети ве мерхамети болдыр.

Истегенимиз буюк де олса, кучюк де олса, оны ерине кетирмек Онъа кучъ дегиль. Бу дюнъяда я да ахирет аятында олсун, бутюн тилеклеримизни бизим яхшылыгъымызны козетерек, ерине кетирир. О бизим дуаларымызгъа джевап беререк, рахмети кенишлигини косьтерир. Раббимиз даима бизнендир. Онен севинчлеримизни ве кедерлеримизни пайлашмакъ о къадар гузельдир!

Севинчли анларымызда дуа

Бир шейге севинген вакътымызда, севинчимизни башкъаларынен пайлашмагъа истеймиз.

Сыныфтан сыныфкъа кечкенимизде, дерслеримизден яхшы баалар алгъанымызда севинирмиз. Догъгъан ку-

нюмизде, байрамларда, дуюнлерде, узакътан кельген бир якъынымызгъа къавушкъанымызда севинир, севинчимизни дигер инсанларнен пайлашмагъа истермиз. Бойле вакъытларда бизлерге бу севинчи анларны яшаткъан Аллаһны унутмагъанымызны да косьтермели ве Онъа дуа этмелимиз. Севинчи анларымызда дуа этмек – Аллаһкъа нисбетен сайгъы ве миннетдарлыкъ дуйгъуларымызны ифаде этмек демектир. Бойле япсакъ, Аллаһ бизден хошнуд олур.

Месея, биз я да бир якъынымыз бир хасталыкътан я да бир къазадан къуртулгъанда насыл севинирмиз! Бизни къорчалагъаны, бизге сагълыкъ ве узур бергени ичюн Аллаһкъа севинчнен дуа этермиз. Сыныфымызны кечкенимизде бизге бу мувафакъиетни берип севиндирген, бизге бу бахтны ве севинчни насип эткен Аллаһкъа тешекюр этермиз. Бахтиярлыкъ дуйгъан эр бир вазиетте Аллаһкъа шукюр манасында сёйлеген эр бир сёзюмиз дуадыр. Ойле экен, дуаларымызны, ялынъыз хасталыкъ я да якъынларымызны гъайып эткен анларда, сыкъынтылы вакъытларда дегиль де, гузель ве севинчи анларда да япмалымыз. Бизлер зорлукъларгъа, сыкъынтыгъа сабыр этер экен, насыл дуа иле аякъта къалмакъны беджерсек, элимиздеки ниметлернинъ, гузелликлернинъ къалувы ичюн де, дуа этмелимиз.

Кедерли анларымызда дуа

Инсаннынъ эр аны бир олмаз. Базыда севинчи, базыда да кедерли ола билир, сыкъынтылы анларны яшай билир. Базы вакъиаларнынъ чезимсиз олгъаныны, япаджакъ ич бир шейнинъ олмагъаныны тюшюнип, умютсизликке къапыла билир. Месея, хасталангъанда я да бир якъыны ольгенде, озюни чаресиз ве янгъыз ис этер. Иште, бойле вазиетлерде дуа этмек инсангъа кучъ, ишанч ве узур берир; сабырлы ве умютли олмакъны теминлер. Чюнки, дуа эткен адам Аллаһнынъ эр шейге кучю еткенини, озюне

*Эй, му'минлер,
Аллаһ ве Онынъ
мелеклери
Пейгъамберге чокъ
дуа этерлер, сиз де
онъа дуа этинъ ве
онъа Аллаһтан
яхшылыкъ истенъ.*

(Ахзаб суреси, 56-нджы ает)

ярдым этеджегини билир. Бойлеликнен, кедер ве сыкъын-тыларыны ондан кеткизмеси ичюн Онъа сыгъыныр. Дерт-лерини Онен пайлашаракъ, раатланыр ве узур дуяр, озю де бир ишанч ве месулиетни ашмакъ кучюне саип олур. Месея, бир дерстен осал баа алгъанда умютсизликке тюшмез, дерслерини даа яхшы азырлар, вазифелерини озь вакътында беджерир, сонъ да: «Аллаһым, дерслеримде манъа ярдымджы ол, мувафакъиетке иришовимде ярдым эт», диерек дуа этер. Хасталангъанда экимге барып, теда-вийленир, бундан сонъ да: «Аллаһым манъа сагъыкъ бер, диерек, Аллахкъа тилегини етиштирир. Ялынъыз озю-нинъ дегиль, башкъаларынынъ да сыкъынты ве кедерле-рини кеткизмеси ичюн Аллахкъа дуа этер.

Дуа севги ве якъынлыкътыр

Аллаһ яраткъан бутюн барлыкъларыны север. Онынъ яраткъанлары арасында инсаннынъ айрыджа бир ери бар. Чюнки, Аллаһ инсанларгъа дигер барлыкъларда олмагъан акъыл ве фикирлемек киби хислетлер берген. Кяинаттаки эр шейни де онынъ хызметине берген. Бутюн булар – Аллаһ инсанны севгенини ве онъа дегер бергенини коьстере.

Яхшылыгъымызны тюшюнгенини бильдигимиз бир инсанны биз де севермиз. Озюмизни онъа даа якъын тутармыз. Онынъ севгиси севги догъурыр. Бу севгимизни онъа айтыр, арекетлеримизнен бильдирирмиз. Севгимизни бойле шекильде коьстерювимиз севгининъ артма-сыны ве о инсаннен даа якъын олмамызны теминлер. Тыпкъы бу шекильде, бизни севген, этрафымыздаки гузелликлерни яратып, бизим хызметимизге берген Аллахкъа севги иле багъланырмыз. Онынъ севгисине ве якъынлыгъына дуа этерек, къаршылыкъ берирмиз.

Дуаларымызда Онъа олгъан севгимизни беян этермиз. Тюшондже ве дуйгъуларымызны эр шейге кучю етиджи Аллахкъа етиштирир, тилеклеримизни Онен пайлашыр

*Къабул
этиледжегине
кесен-кес бир
шекильде
инанаракъ,
Аллахкъа дуа этинъ.*

(Термизий. «Даават», 66)

ве Ондан ярдым истермиз. Бойледже, Аллахнен арамызда севги ве якъынлыкъ артар. Чюнки, Аллахнынъ эп озюнинъ янында олгъаныны, ярдымыны аямайджагъыны билъген инсан севги ве сайгъынен Онъа ёнелерек, дуа этер. Дуа эткен сайын ичинде бир ферахлыкъ ве бахтиярлыкъ ис этер, къоркъулары азлашыр.

Дуа этмек ялынъыз инсаннен Аллах арасында дегиль, башкъа инсанларнен де арамызда севги ве якъынлыкъ теминлер. Чюнки, дуа эткен инсан эр кеснинъ яхшылыгъыны истер.

Кунъделик аятымызда севгенлеримиз ичюн дуа макъсадында сёзлер сёйлер, олар ичюн яхшы тилеклер япармыз. Месея, бизге яхшылыкъ якъангъа тешеккюр билъдиремиз. Ёлджуларгъа: «Сагълыкънен барынъыз. Хайырлы ёллар олсун, ёлунъ ачыкъ олсун!» дермиз. Аш ашагъан сонъ, ашны азырлагъангъа: «Элинъизге сагълыкъ, кесенъизге берекет» дие дуа этермиз. Хаста олгъангъа: «Аллах сагълыгъынъызны берсин, шифа тилейим», олгъен акърабаларымыз, якъынларымыз ичюн де: «Аллах рахмет эйлесин» деймиз. Бу сёзлернинъ эписи яхшы ниетлернен япылгъан дуалардыр. Буларны сёйлесерек, дуа этмек, инсанлар арасындаки севги ве якъынлыкъны теминлер, Чюнки, инсан Онъа яхшы тешеккюр эткенине севинир.

Дуа аятымызгъа гузелликлер къатар

Бизлер дуанен дюньягъа кельдик. Къулагъымызгъа эзан ве къамет окъулды. Артындан буюклеримиз бизге яхшы инсан, ватангъа, миллетке хайырлы бир эвлят олсун дие, дуа эттилер. Дуанен юрдик, дуанен мектеп чагъына етиштик. Анамыз ве бабамыз: «Эвлядым, Юдже Аллах дерслеринъде санъа ярдымджы олсун!» диерек мектепке озгъардылар. Дуанен мектеп кунълерини башладыкъ.

Бабамыз дуанен ишке ёлланыр. Ашагъан отъмегимизнинъ урлугъы дуанен ерге сепилир. Багъчалар дуанен

суварылып. Анамыз дуанен энъ гузель ашлар пишиир. Софралар дуанен къурулып ве джыйылып. Эвленмек чагына кельген таталарымыз дуанен эвден озгъарылып. Хаста зияретлеринде хасталарнынъ шифа тапмалары ичюн дуа этермиз. Дуанен ёлджулыкъкъа чыккылып. Дуанен агъаларымыз аскерликке огъурланылып. Дуанен олюлеримиз ахиретке огъурланылып. Бизлер дуанен догъар, дуанен буюр ве дуанен Яраткъанымызгъа къавушырмыз. Къыскъасы, бир мусульманнынъ аяты дуа демектир.

Эр заман, эр ерде дуа

Инсанлар, эльбетте, эр ерде, эр чешит вазиятте истеген эр чешит шейлери ичюн Раббимиз Аллахкъа дуа эте билирлер. Чюнки, дуа Аллахны анъмакъ, нерде олсакъ-олайыкъ, О бизге чокъ якъын олгъаныны унутмамалымыз.

Дуа этмек ичюн белли бир ер ёкътыр. Мектепке кеткенде, эвге къайткъанда, гедже яткъанда, саба тургъанда, отургъанда, дерс азырлагъанда, тышта кезгенде, мотоциклетке мингенде, эр заман ве эр ерде ичимизден кельгени киби дуа эте билирмиз.

Сагълыгъымыз ве бахтымыз ичюн, аркъадашларымызнынъ ве оджаларымызнынъ мувафакъиятлери ичюн де эр заман дуа эте билирмиз. Юдже Раббимизге якъармакъ ичюн белли бир вакъыт да ёкътыр. Куннинъ йигирми дёрт саатынынъ эр бир дакъыкъасында дуа эте билирмиз. Анджакъ шуны билирмиз ки, энъ макъбул дуа янгъыз башымызгъа япкъан дуаларымыздыр. Гедже де дуа ичюн энъ уйгъун вакъытлардан биридир.

Севимли Пейгъамберимизден огренгенимизге коре, Юдже Аллах геджелейин дуа эткенлернинъ дуасыны къабул этер. Ондан бир шей истегенлернинъ истеклерини берир. Афу сорагъанларны багъышлар. Ойле экен, биз де Пейгъамберимизнинъ бу огютине уяракъ, гедже даа чокъ дуа этейик. Айрыджа, джума ве мубарек гедже-

лери самимиетликнен япкъан дуаларымызнынъ къабул олувы ичюн бир фырсааттыр. Бу геджелерде уйкенлери-мизнен бераберликте дуа эте билирмиз. Эп берабер джамиге барып, джемаатнен япылгъан о гузель дуаларгъа къошула билирмиз. Юдже Аллаһ инангъанларнынъ топлу алда ве гонъюльден япкъан дуаларыны чокъ север.

Насыл дуа этейик?

Дуа ялынъыз Аллаһкъа этилир. Инсан дуа этерек, тилегенлерини Аллаһкъа бильдирир. Озь сёзлеринен ичинден кельгени киби, дуйгъу ве тюшюнджелерини Онъа ачар.

Дуа этмек чокъ къолайдыр. Ибадетлерде олгъаны киби, дуагъа башламакъ ичюн чокъ буюк къаиде ёкътыр. Амма дуадан эвель базы азырлыкъларны япмакъ керек. Башта тюшюнджелеримизни, дуйгъуларымызны дуа ичюн азырламакъ керекмиз. Акъылымыз бир ерде, тилимиз башкъа ерде олмамалы; не дегенимизни бильмели, насыл дуа эткенимизни анъламалымыз.

Дуаымызнынъ къабул олмасы ичюн дуадан эвель базы яхшылыкълар япа билирмиз. Ана ве бабамызгъа, аркъадашларымызгъа, къомшуларымызгъа бир яхшылыкъ япа билир; айванларгъа, осюмликлерге севги косьтере билирмиз. Дуадан эвель абдест алмакъ гузель бир давраныш олуур.

Дуаларымызда бир къач хусусларгъа дикъкъат этсек, дуаларымызгъа гузелликлер къаткъан олурмыз. Дуаларымызгъа башламадан эвель эки кучюк джумлечикни сёйлемелимиз. Бири – «хамд», дигери – «Салават»тыр. Хамд – Юдже Аллаһны макътамакъ, юджелътмектир. Дуаларымызнынъ башында Юдже Аллаһкъа макътав иле башламалымыз. Макътавгъа ве шукюр этильмеге ляйыкъ Одыр. Чюнки, кяинаттаки бутюн гузелликлер онынъ яратувынен мевджуттыр. Бутюн ниметлерни

ёллагъан, эр кесни яраткъан ве яшаткъан, беслеген Одыр. Эр тюрюлю макътав ве тешеккюр де Онъа аиттир. Онъа макътавымызны: «Юдже Аллаһым! Санъа хамд этерим» шеклинде беян этеджегимиз киби, эр намазда окъугъан Фатиха суресининъ ильки аетини де сёйлей билирмиз: «Эльхамдулилляхи Раббиль алемин». Буны сёйлеген сонъ, севимли Пейгъамберимиз ичюн дуа этмекни де унутмамалымыз. Онъа япылгъан дуагъа «Салават» дениле. Салават джумлеси де шудыр: «Аллахумме салли аля Мухаммедин ве аля али Мухаммед». Бу джумленинъ манасы бойледир: «Аллаһым, севимли Пейгъамберимиз Мухаммедге ве онынъ аилесине ве якъынларына да рахмет эт!» Кене бу джумлени ана тилимизде салават оларакъ окъуй билирмиз.

Дуамызгъа Юдже Аллаһкъа макътав ве севимли Пейгъамберимизге Салават кетиререк башламакъ оларнынъ къабул олувыны къолайлаштырыр. Юдже Аллаһ бу шекильде дуа эткенимизден хошланыр. Чюнки, Раббимиз севимли Пейгъамберимизни чокъ севмектедир. Биз де оны джанымыздан чокъ севемиз. Бизге бир кимсе узакъта олгъан, чокъ севген бир аркъадашымызнынъ селямыны, севгилерини кетирсе, не къадар севинирмиз я! Дуада Пейгъамберимизнинъ адыны анъмакъ да бойледир.

Бутюн булардан сонъ, Мукъаддес Китабымыз Къуръан-ы Керимде кечкен я да севимли Пейгъамберимизнинъ япкъан нумюне дуалардан да сечкен алда, дуа этермиз. Дуада эллеримизни юкъарыгъа догъру ачкъанымыз – бир истек ве якъарыш бельгисидир. Дуада муими ичтен ве къытериштен узакъ бир шекильде, ялынъыз Аллаһтан истемектир.

Дуаларымызны ичимизден кельгени киби япайыкъ. Дуа джумлелеримиз саде ве темиз олсун. Юдже Аллаһ юректен япылгъан дуаларны север, къабул этер. Рабби-

миз сёзлерге дегиль, къулнынъ къальбиндеки джошкъун-лыкъкъа, сёзлериндеки самимиетке бакъар.

Дуаларымызны юксек сеснен япмамызгъа да керек дегиль. Юдже Аллах ичимизден кечирген эр шейни билир. Озюмиз эшитеджек бир сеснен дуа эте билирмиз.

Дуа эткенде, Юдже Раббимизден энъ гузель шейлерни истейик. Бир буюгимизден насыл бир шей истегенде эдеп късьтере, истемек къаиделерине уйсакъ, Юдже Аллаһтан бир шей сорагъанда бундан да чокъуны късьтерейик. Ондан севги ве сайгъы толу джумлелернен истейик. Бу арада Раббимизден дюньяда истеген шейлеримизнен берабер, ахирет раатлыгъыны да, истемеге унутмайыкъ. Чюнки, ахирет бизим сонъу олмагъан юртумыздыр. О ердеки бахтлылыгъымыз биз ичюн пек муимдир. Яхшылыкъ ве гузелликлерни ялынъыз озюмиз ичюн дегиль, бутюн инсаниет ичюн де истейик.

Пейгъамберимизнинъ аятында дуа

Севимли Пейгъамберимизнинъ аятында дуанынъ чокъ муим ери бар эди. О, дуа этмекни, Юдже Аллахкъа сыгъынмакъны пек севе эди. Эр бир ишини дуанен башлар эди. Мусульманларгъа да бол-бол дуа этювлерини, бир ишни дуасыз башламамаларыны огютлер эди.

О, тек озю ичюн дуа этмез, бутюн инсаниетнинъ къуртулмасы ичюн де дуа этер эди. Мусульманларнынъ дюнья ве ахиретте яхшылыкъларны эльде этмелери ичюн де, эльбетте намазлардан сонъ дуа этер, энъ къыйметли дуалар – «инангъанларнынъ бири-бирлери ичюн япкъан» дуалары олгъаныны сёйлер эди. Бизлер де севгенлеримиз ичюн дуа этмекни унутмайыкъ.

Севимли Пейгъамберимиз кунъделик аятында шу ерлерде дуа этер эди:

Пейғамберимиз эвинден ве джамиден чыкъкъанда яхшылыкъ ве гузелликлернинъ онъа насип олмасы ичюн дуа этер эди. Кене бу ерлерге кирер экен, тыпкъы о шекильде дуа япар эди.

Къадын ве балаларына дуа этмекни унутмаз эди. Оларны Юдже Аллахкъа эманет этер эди.

Ёлгъа чыкъмадан эвель, ёлджулыкънынъ яхшы ве къазасыз кечюви ичюн дуа этер эди. Ёлджулыкътан къайткъанда да, къорантасыны сагъ-селямет корьмек ичюн Юдже Аллахкъа сыгъыныр эди. Кене бир якъыны я да аркъадашы узакъ бир ёлджулыкъкъа чыкъаджакъ олса, элини сыкъар, къучакълар, ёлджулыгъынынъ гузель кечюви ичюн, Аллахкъа дуа этер ве яхшы тилеклернен огъурлар эди.

Бир ишке башлайджакъ олса, ишнинъ къолай олувы, о иште зорлукъларнынъ чыкъмамасы ичюн дуа этер эди. Аркъадашларынен топлашув ве субет башлагъанда, топлашувнынъ гузель кечмеси ичюн Аллахкъа ялварыр эди. Топлашув ве субет биткенде де, бильмейип япылгъан янълышлар себебинден, Юдже Аллахтан озюни афу этювини истер эди.

Алыш-веришке чыкъкъанда ишлернинъ къазанчлы олувы ичюн тюкян саиплерине хайыр тилеп дуа этер эди.

О, балаларны пек север эди. Ана-бабалар янъы догъгъан эвлятларыны догъгъанынен, дуа этмек ичюн, сеvimли Пейғамберимизге кетирир эдилер. О да балаларны къучагъына алып, опер, север, узун омюрли ве яхшы инсан олувлары ичюн дуа этер эди.

О, дертли я да хаста олгъан мусульманларны зиярет этер, сагълыкъларына къавушмалары ичюн дуа этер эди.

Аштан эвель ве сонъ дуа этмекни ихмал этмез эди.

Айрыджа емекнинъ берекетли олувы ичюн дуа этер, ачлыкътан Юдже Аллахъа сыгъыныр эди.

Тёшегине яткъанда да, дуа этмекни унутмаз эди. Фе-лякъ ве Нас сурелерини окъур, Юдже Аллахъа сыгъы-наракъ, яхшылыкълар ичинде уянмакъ ичюн дуа этер эди. Саба да, тынч ве яхшы бир шекильде тургъаны ичюн, Юдже Аллахъа тешеккюр этер эди.

Ягъмур ягъмагъанда да, ульке топракъларынынъ бере-кетли олмасы, айванларнынъ сувсуз къалмамасы ичюн дуа этер эди. Зельзеле ве сел баскъынларындан, эр тюр-лю яманлыкътан ве душманларнынъ уджюминден Юдже Аллахъа сыгъыныр эди.

Бизге дуа этмекни Пейгъамберимиз огретти. Биз де о огреткени киби дуа этемиз.

Беддуа этмектен (къаргъыштан)

къачынынъ

Юдже динимиз Ислям бириси акъкъында яман истек-лерде олмакъны асла бегенмей. Юдже Аллах «Аллах бе-ляньны берсин, Аллах сени ёкъ этсин, Аллах козюньни кёр этсин» киби менфий дуаларны севмез. Бу себептен, севгенлеримизнинъки къадар севмегенлеримизнинъ де, яхшылыкъларыны истемек керекмиз. Унутмайыкъ ки, севимли Пейгъамберимиз бир рахмет пейгъамберидир.

Дуа меселесинде севимли Пейгъамберимизден орьнек алайыкъ. О, Мекке девринде Ислямны теблигъ этмек ичюн Таифке баргъанда, о ерде бир фена арекетке раст-кельген эди. О вакъытта Аллах тарафындан онъа: «олар-нынъ алейхинде япаджакъ беддуасынынъ къабул этиле-джеги, истесе, оларны ёкъ этеджеги» бильдирильген,

фақъат Пейғамберимиз: «Ёъ, бельки буларнынъ союн-дан Санъа ибадет этеджек балалар доғъар, Аллаһым!» деген эди. Ухудда тишини кыыргъан, юзюни яралагъан душманлары ичюн: «Аллаһым! Топлумымны хидаетке къавуштыр, чюнки, япаяткъанларыны бильмейлер» дие, дуа эткен.

Севимли Пейғамберимизни мисаль аларакъ, арекет эткен вакътымызда инсанларнынъ эп яхшылыгъыны истеген олурмыз. Бир башкъасы бизге яманлыкъ япса биле, онынъ яхшы бир инсан олмасы ве яманлыкъларны быракъмасы ичюн дуа этермиз. Энъ кыйын вазиятте биле, агъызымыздан яман бир лаф чыкъмаз. Яман кимселерни Юдже Аллаһкъа авале этермиз. Оларнынъ акъкындан О келир. Чюнки О, яхшы кимселерни мукафатлар. Тёвбе этмеген, япкъанларындан пешман олмагъан ве яманлыкъларны япувда девам эткенлерни джезаландырыр.

Ойле экен, яманларнынъ яхшы инсан олувлары ве яманлыкълардан узакълашувлары ичюн дуа этейик. Эллеримизни Юдже Аллаһкъа ачайыкъ, дюньяда яманлар ве яманлыкъларнынъ чокълашмамасы ичюн ялварайыкъ. Юдже Аллаһтан севги ве барыш толу бир дюнья истейик.

ОКЪУЙЫКЪ...

БОЙЛЕ ОЛ, БОЙЛЕ СЕЙЛЕ

(...)

Эвель бисмилля
Энъ гузель келиме.

Аллаһым,
Ёл боюнджа
Быракъма элимни.
Йыкылырым сонъра.

Аллаһым,
Ничюн халкъ эткен олсанъ мени,
Юрегиме сейле яхшыджа
Маниалардан арынсын ёлум.

Аллаһым,
Насыл фырыл-фырыл олса,
Гузель исе къулларынъ –
Ойле гузель эт мени.

Аллаһым,
О гузеллер гузели
Анги эйилик тиледи сенден,
Тилерим мен ойлелерини.

Аллаһым,
Пейгъамбер эфендимиз
Анги шеррлерден сыгъынгъан олса санъа
Пек узакъ тут менден де оларны.

Аллаһым,
Ёл боюнджа,
Тарих боюнджа
Башы бош быракъма бизни.

Джахит Зарифогълу

Халкъ этмек: яратмакъ, Шерр: яманлыкъ

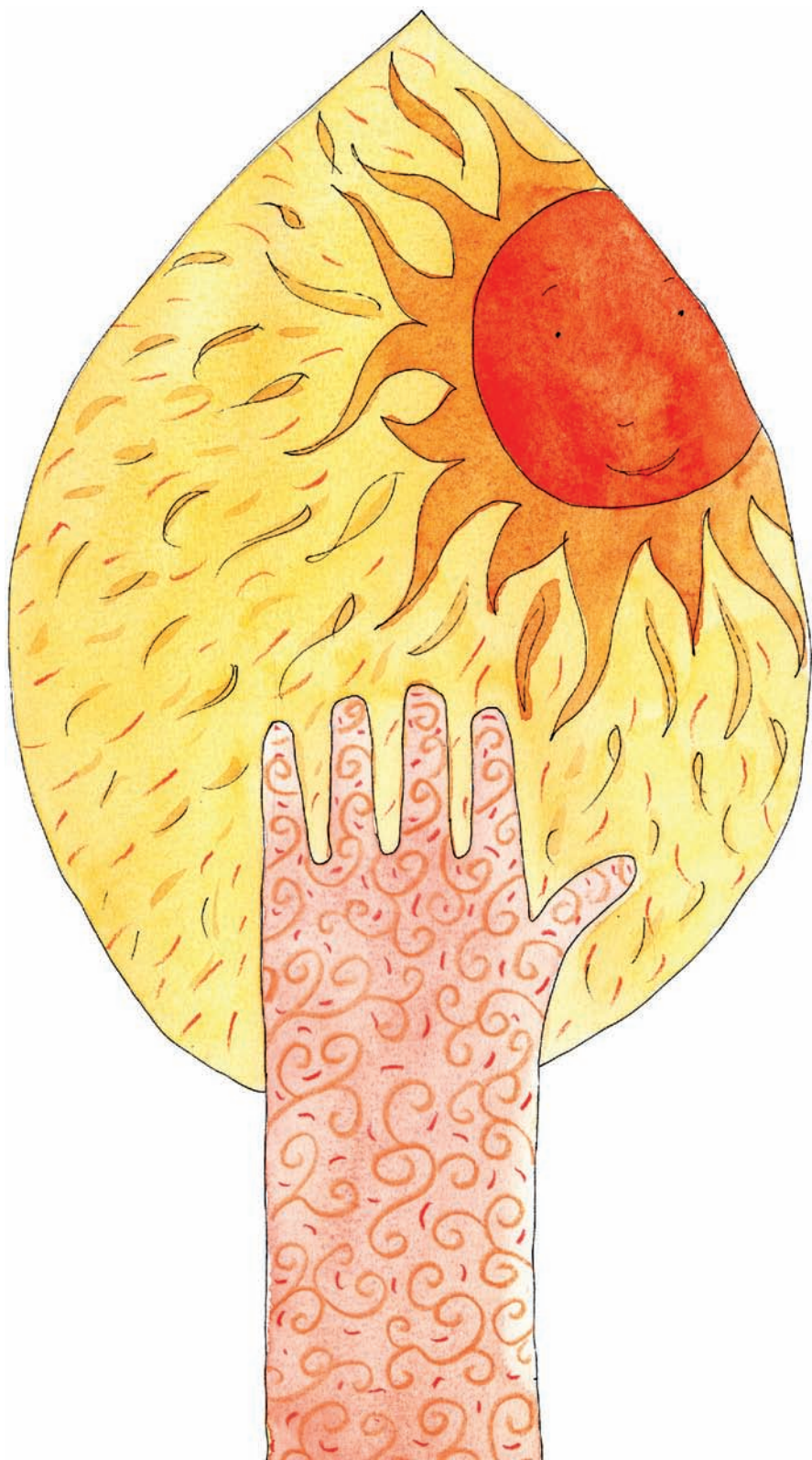
СЕН ЭШИТИРСИНЪ

Фысылтылы сеслерни,
Къальптеки авеслерни,
Энъ зайыф нефеслерни –
Сен эшитирсинъ, Аллаһым.

Кокнинъ гурюльтисини,
Сувнынъ шырылтысыны,
Дуа мырылдысыны –
Сен эшитирсинъ, Аллаһым.

Къуртлар нени сёйлесе,
Къушлар нияз эйлесе,
Бир бала «Аллаһ» десе –
Сен эшитирсинъ, Аллаһым.

М. Яшар Къандемир

ЭКИНДЖИ БОЛЮК

КЪУР'АН-Ы КЕРИМДЕН ВЕ ПЕЙГЪАМБЕРИМИЗНИНЪ ТИЛИНДЕН ДУАЛАР

*Ман'а дуа этингиз
дуанызгъа джевап
берийим.*

(Му'мин суреси, 60-нджы аст)

Къур'ан-ы Керимден дуа мисаллери

Юдже Раббимиз Къур'ан-ы Керимде бизге насыл дуа этиледжегини косьтере. Пейгъамберлернинъ, яхшы къулларнынъ, акъсызлыкъкъа огърагъан чаресиз инсанларнынъ япкъан дуаларындан мисаллер бере.

Къур'ан-ы Керимнинъ ильки суреси Фатиха толусынен гузель бир дуадыр. Башкъа сурелерде де дуалар бар. Раббимиз буларда, ялынъыз озюмиз ичюн дегиль, башкъалары ичюн де дуа эткенимизни истер.

Бир ишке я да сёзге башламакъ дуасы: Бисмилля

Биз Аллаһнынъ барлыгъына ве бирлигине инанамыз. Бизге эсапсыз ниметлер бергени ичюн де, Оны чокъ седемиз. Онъа олгъан севгимизни ве багълылыгъымызны

*Дуа ибадетнинъ
озюдир.*

(Термизий, Дуа,1)

косътере бильмек ичюн эр бир ишимизге Онынъ адынен, яни бисмилля чекерек башлармыз.

Бисмилля чекмек – «Бисмилляахиррахмааниррахим» демектир. Бу – «Рахман ве Рахим олгъан Аллаһнынъ адынен» башлайым демектир.

Севимли Пейгъамберимиз бисмиллясиз башлангъан бир ишнинъ мувафакъиетсиз, ашалгъан ашнынъ да берекетсиз оладжагъыны сёйлеген. Бу себептен, кунъделик аятымыздаки ишлеримизге башлагъанда бисмилля чекермиз. Меселя, ёлгъа чыкъкъанда, тюкян ачкъанда, дерс азырлагъанда, ашамагъа башлагъанда, яткъанда, тургъанда бисмилля чекермиз. Бойледже, Аллаһкъа бу шекильде шукюр эткен олурмыз:

«Аллаһым, джанлы, джансыз эр шейни яраткъан, беслеген, буюткен, корюп-козеткен Сенсинъ. Мени яраткъан ве яшаткъан да Сенсинъ. Сенинъ адынъны анъмакъ исе, манъа къувет ве къолайлыкъ бере. Шунынъ ичюн мен ишлериме Сенинъ адынъны анъмакънен башларым. Манъа ярдым эт. Сенинъ эр шейге кучюнь етер».

Бисмилля – эр къапуны ачкъан анаhtar киби, эр ишнинъ башында, о ишке тесир этер, къолайлыкъ ве берекет къошар. Бир ишке Аллаһнынъ адыны анъаракъ башлагъанымызда, Аллаһ бизге ярдым этер ве ишимизни къолайлаштырыр. Бисмилля чекерек, Аллаһны анъгъан, Онъа инангъанымызны, Онынъ къулу олгъанымызны, Ондан ярдым истегенимизни косътерген олурмыз. Чюнки, билемиз ки, Аллаһнынъ ярдымы олмадан, ич бир ишни мувафакъиетнен битирип оламамыз. Бисмилля чекерек, Аллаһнынъ бизнен берабер олгъаныны билирмиз.

Эр саба биз ичюн янъы бир кунъ башлар. Бу янъы кунъде саба тёшегимизден тургъанда, бизге яп-янъы бир кунъде уяндыргъан Раббимизнинъ адыны анъгъанымызнен, гольге атылгъан бир кучюк ташнынъ, бутюн сув юзюни далгъа-далгъа япкъаны киби, бутюн кунюмизге

бир гузеллик, бир узур яйылыр. Бисмилля чекмек, айны вакъытта, «Аллаһым, Сен берген кучьнен, Сен яраткъан янъы бир кунюнье башлайым, бу янъы куньге башлар экеним, Сени анъам, Санъа ёнелем ве Сенден ярдым истейим, мени яманлыкълардан къорчала ве яхшылыкъларгъа ириштир, кунюмни гузелликлернен толдыр», демектир.

Севимли Пейгъамберимиз бойле буюргъанлар: «Ким эвинден чыкъкъанда бисмилля деп, Аллаһнынъ адыны анъса ве Аллаһкъа ышандым, яманлыкълардан къорчалайджакъ ве яхшылыкъларгъа къавуштыраджакъ кучъ къувет Аллаһтандыр», десе, онъа шойле денилир: «Догъру ёлгъа ириштирильдинъ, ихтияджларынъ кеткизильди ве яманлыкълардан къорчаландынъ» (Эбу Давуд. «Эдеп», 103).

Софра башына отургъан вакътымызда да, бисмилляны унутмамыз. Чюнки, отургъан софрамызда Аллаһ бизге такъдим эткен чешит-чешит ниметлер бардыр. Ашамагъа башлагъанда, бисмилля чеккенимизде де, софрамызгъа кельген эр бир аш, эр бир локъма ичюн тешекюр эткен олурмыз. Ниметлерни берген Аллаһ олгъаныны хатырлар, Онъа шукрюмизни ве севгимизни бильдиримиз. Шукюр эткенимиз ичюн, къальбимиз узургъа толлар. Чюнки, Аллаһ Къур'ан-ы Керимде: «Мени анъынъ. Мен де сизни анъайым. Манъа шукюр этинъ. Сакъын нанкёрлыкъ этменъ», буюрмакъта. (Бакъара суреси, 152-нджи ает).

Эр кунъ Аллаһнынъ адынен башланыр. Кунъ ичинде олып-кечекенлер Аллаһнынъ адынен олур ве кунъ Аллаһнынъ адынен сонъуна етер. Куньдюз кетер, гедже келир. Бутюн барлыкъларны бир орьтю, ёргъан киби саргъан геджени Раббимиз, раатланып, эртеси куньге тынч бир шекильде азыр олувымыз ичюн яраткъан. Аллаһнынъ башкъа ниметлеринден файдаланмагъа башлагъанда насыл бисмилля чекерек, Онынъ исмини анъсакъ, Онъа тешеккюр этсек, бизге берген юкъу ниметине башлагъанда да бисмилля чекермиз. Бойледже, сабелейин бис-

Къулларым, мени сенден сорагъанда билсинлер ки керчектен мен оларгъа пек якъыным. Манъа дуа эткенде, дуа эткеннинъ дуасына джевап берерим. О вакъытта догъру ёлны тапмалары ичюн меним даветиме къошулсунлар, манъа иман этсинлер.

(Бакъара суреси, 186-джи ает)

миллянен тургъан тѣшегимизге кене бисмиллянен кирер, севимли Пейгъамберимиз киби биз де: «Аллаһым, Сенинъ адынънен юкълар, Сенинъ адынънен уянырым», диерек, яхшы бир юкълугъа далармыз.

Сонъсузлыкъкъа ачылгъан къану:

Фатиха суреси

Фатиха – ачыш ве башлангъыч демектир. Къур'ан-ы Керимни ачкъанымызда корюледжек илк суре – Фатиха суресидир. О, Къур'ан-ы Керимнинъ озю ве озеги, энъ буюк дуа ве Аллаһкъа япылгъан энъ буюк якъарыштыр. Фатиха суресини окъуяракъ, эр заман Аллаһкъа дуа эте билермиз. Къур'ан-ы Керим окъулгъандан сонъ, дуалардан сонъ, олюлеримизнинъ артындан ве къылгъан намазларымызнынъ эр рекятында Фатиха суресини окъуймыз. Суренинъ сонъунда да «Къабул эт, Аллаһым», манасында «амин» деймиз.

Ает-ает Фатиха суреси

«Рахман ве рахим олгъан Аллаһнынъ адынен. Эр тюрлю макътав алемлернинъ Рабби олгъан Аллаһ ичюндир. О, рахман ве рахимдир. Мукафат ве джеза кунюнинъ тек акимидир. Эй, гузель Аллаһым, тек Сен ичюн ибадет этер ве тек Сенден ярдым истермиз. Бизни догъру ёлгъа, ниметинъе ириштиргенлернинъ ёлуна къавуштыр. Гъадапкъа огърагъанларнынъ ве догърулыкътан айырылгъанларнынъ ёлуна дегиль!»

Киянатны ве бутюн барлыкъларны, сейярелерни, йылдызларны, айны ве кунешни яраткъан Аллаһтыр. О, бильген, бильмеген, козюмизнен корьген ве коралмагъан эр барлыкъларнынъ яратыджысыдыр. Яраткъанларыны да, энъ гузель шекильде яраткъандыр.

*Раббинъизге алчакъ
гонъюльнен ве
ич-ичинъизден дуа
этинъ.*

(Араф суреси, 55 - джи ает)

*Бисмилляхнен
башланмагъан эр
ши берекетсиздир.*

(Бейхакъий, Сюнен, III / 209)

Аллаһ яраткъан эр шейине бир вазифе берген, оларнынъ да озьлерине берильген вазифелерни энъ яхшы шекильде ерине кетирювлерини истеген ве оларны Рабб исминен тербие эткен. Месея, бир сабий догъгъаны киби къалгъан олса эди, лаф эталмаз, кулип, юрип оламаз ве буюмез эди. Сабийге бутюн буларны огреткен Аллаһтыр. Къушларгъа учмакны, тыртыргъа йипек сармасыны, къурткъа бал япмасыны, дюньягъа кунеш этрафында айланмасыны огреткен Аллаһтыр.

Эр шей озь тилинен алемлернинъ Рабби Аллаһкъа тешеккюр этер ве Оны макътар. Ойле экен, яратылгъанларнынъ энъ гузели олгъан инсан да, энъ гузель шекильде Раббини анъмалыдыр.

Аллаһ рахмандыр. Рахмети эр шейни саргъан, бутюн яратылгъанлар акъкъында хайыр, рахмет ве гузеллик тилеген, севгенини севмегенинден айырды этмеден, эсапсыз ниметлерге къавуштырыджыдыр.

Аллаһ рахимдир. Рахмети ахиретте ялынъыз му'минлерни сарыджы, берген ниметлерини яхшы къуллангъанларны даа буюк ве эсапсыз ниметлер беререк, мукафатландырыджыдыр.

Аятны да, олюмни де яраткъан Аллаһтыр. Джанлы эр шей дюньягъа келе, яшай ве оле. Баарьден къышкъа догъру денъишиджи мевсимлер бизге аятнынъ да сейирини косътере. Баарьде ем-ешиль олгъан ер юзю къышта кефин мисали бем-без бир орытюнинъ алтында усулын юкълар къалыр

Эр бир джанлы киби, бир кунъ инсан да оледжек. Анджакъ олюм бир сонъ дегиль, янъы ве фаркълы аятнынъ башланышыдыр. Бу дюньядан козь юмдургъан олюм, айны вакъытта, бир башкъа аяткъа – ахирет аяты-

на козьлеримизни ачар. О ерде эвелья эр шейнинъ эсабы соралыр. Дюнъяда олгъанда якъан хата ве савапларымыз язылы бир къоюн дефтери къаршымызгъа чыкъар.

Дюнъя аяты – ахирет аяты ичюн бир азырлыкътыр. Иште, эр кес эсапкъа чекилджек о кунъ – алемлернинъ Рабби олгъан Аллаһкъа къавушмакъ кунюдир.

Раббимиз яратылыш макъсадымызны бойле бильдире: «Инсанларны анджакъ манъа ибадет этсинлер, дие яратым» (Зарият суреси, 56-нджи ает). Биз де яратылыш вазифемизни ерине кетирмек ве узур тапмакъ ичюн, Аллаһкъа ибадет этер, эллеримизни ачып, Онъа ялварырмаз.

Аллаһ къулунынъ тарлыкъта къалувыны, сыкъынты чекювини истемез. Дюнъя бир имтихан ери олгъаны ичюн, вакъты-вакътынен къаршымызгъа къыйынлыкълар чыкъар. Бойле вакъытларда Раббимизге эль ачармыз ки, бизге ярдым этсин. Чюнки, Аллаһ, Онъа инангъан, онъа сыгъынгъан инсанларнынъ даима ярдымджысыдыр.

Аллаһ, инсанларны догъру ёлгъа къавуштырмакъ ичюн пейгъамберлер ве китаплар ёллады. Бизим вазифемиз де, сонъки пейгъамбер Азрети Мухаммедни (с.а.в.) озюмизге орьнек алмакъ ве онъа ёлланылгъан Къур'ан-ы Керимни окъумакътыр. Ялынъыз бу шекильде аетте бильдирилъген догъру ёл узеринде ола билирмиз.

Озылерине нимет берильгенлер Аллаһкъа бу ниметлер ичюн шукюр этип, бу ниметнинъ керегини ерине кетирир. Олар – пейгъамберлер, шейтлер, давранышларынен, ортагъа къойгъан эсерлеринен инсанларгъа нумюне олгъан гузель инсанлардыр.

Гъадапкъа огърагъанлар исе, онынъ эмир ве ясакъларыны омурына кетирмез, берген ниметлерини тюшон-

*Энъ гузель адлар
Аллаһнынъдыр,
Онъа о гузель
адларнен дуа
этинъиз.*

(Араф суреси, 180-джи ает)

*Эй, Аллаһым, сени
севмекни, сенинъ
севгенлеринъни
севмекни ве
севгинъе
еткизеджек
ишлерни насип
этменъни сенден
тилерим. Эй,
Аллаһым, севгинъни
манъа
нефсимден,
къорантамдан ве
салкъын сувдан
даа да севгили
къыл.*

(Термизий, Дуа, 73)

мез, бу ниметлер ичюн шукюр этмезлер. Бунинъ устуне, пешманлыкъ дуйып, Аллаһтан афу биле истемезлер. Иште, олар бу нанкъерлыкълары себебинден, Аллаһнынъ гъадабына огърагъан, догъру ёлдан адашкъанлардыр. Биз де олар киби олмамакъ ичюн арекетлеримизге дикъкъат этер, Раббимизге бизни «Гъадапкъа огърагъанларнынъ ве догърулыкътан айырылгъанларнынъ ёлуна къавуштырма!» дие дуа этермиз.

Эсма-и Хусна иле дуа

Дуа – истек ве ихтияджларымызны Аллаһкъа эшит-тирмектен башкъа, Аллаһны аңмакънынъ бир ёлудыр. «Энъ гузель исимлер Аллаһнынъдыр, онъа о гузель исимлеринен дуа этинъ» (А'раф суреси, 180-нджи ает). Къур'ан-ы Керимде, айрыджа пейгъамбер дуаларында, Раббимиз исимлеринен бирликте юджельтильмектедир.

Севимли Пейгъамберимиз бир хадислеринде Юдже Аллаһнынъ 99 исми олгъаныны, исимлерге инангъан ве инанчы ёнелишинде арекет эткен кимсенинъ дженнетке киреджегини хабер берген. Эбет, Аллаһнынъ исимлери 99-дан ибарет дегиль. Хадисте 99 сайысынынъ зикр этилюви сынъырлав манасында дегиль, бу исимлернинъ Аллаһнынъ энъ чокъ билинген исимлери олгъаны себебиндендир.

Дуа эткенде, Аллаһнынъ бу исимлерини де къуллаана билирмиз. Рахман исминен бизге мерхамет этмесини, Ведуд исминен бизни севмесини ве севдирмесини истей билирмиз.

Энъ буюк дуа: Аету'ль Курси

Севимли Пейгъамберимиз: «Эр шейнинъ бир юксе-

*Раббимиз! Бизни
догъру ёлгъа
къойгъан сонъ,
юреклеримизни
къыйыштырма.
Бизге сенден
рахмет багъышла.
Шубесиз сен
багъышламасы
бол олгъанысынъ.*

(Аали-Имран суреси, 8-джи ает)

клиги бардыр. Къур'аннынъ юксеклиги Бакъара суресидир. Онда Къур'ан аетлерининъ эфендисе олгъан бир ает бар. О – Аету'ль Курсидир». (Термизий. «Севабу'ль Къур'ан», 2) буюра.

Аету'ль Курсининъ манасы бойледир:

«О Аллах ки, ондан башкъа Танъры ёкътыр. О, хайй ве къаййумдыр. Онъа не юкъу келир, не юкъусырав. Коклерде ве ерде олгъанларнынъ эписи Онынъдыр. Онынъ къатында, Онынъ изни олмадан, шефаат этеджек ким бар? О, къуллаарынынъ япкъанларыны ве япаджакъларыны билир. Онынъ бильгенлеринден башкъа, инсанлар Онынъ ильминден ич бир шейни билалмаз. Онынъ Курсиси коклерни ве ерни ичине алыр. Оларны къорчалап, козетмек Онъа зор кельмез. О пек юджедир, пек буюктир» (Бакъара суреси, 255-нджи ает).

Аету'ль Курсиде Аллахнынъ юджелиги, сыфатлары кяинаттаки вакъиаларнынъ бутюн эписи онынъ ирадесинен мейдангъа кельгени, Онынъ истеги ве изини олмадан, ич бир кимсенинъ башкъасына шефаат эталмайджагъы, коклерде ве ерде олгъанлар Онъа аит экени акъкъында бильги бериле.

Аету'ль Курсиден билемиз ки, Аллах исми – ялынъыз Раббимизге аит айры бир исимдир. Аллахны бизге таныткъан не къадар исим ве фаркълылыкълар бар исе, эписининъ анылаткъаныны, Аллах исми бир озю анылатыр.

Аллах акъкъында бильмемиз керек олгъан ильки шейни Аету'ль Курси бизге огрете: «Ляа иляахе иллаллах». Бу сёз «келиме-и тевхид»дир. Манасы «Аллах бирдир, онынъ эши ве бенъзегени, ортагъы ёкътыр. Ондан башкъа танъры ёкътыр», демектир.

О, хайй ве къаййумдыр. Хайй исминен бутюн эр шейге аят бериджидир. Чюнки, аятнынъ саиби Одыр. Эр шейнинъ бир сонъу бар, амма Аллаһ эбедийдир. Эр шей олор, амма Аллаһ олюмсиздир. Къаййум исминен яраткъанларыны къорчалап-козетир. Эр шей бар олмакъ ичюн Аллаһкъа мухтадждыр. Аллаһ исе, ич кимсеге мухтадж дегиль. Эр шей Онынъ корип-козетюви иле барлыгъыны девам эттирир.

Аллаһ бутюн япкъанларымызны ве япаджакъларымызны билир. Ич бир шей Ондан гизли къалмаз. О, алимдир. Эр шейни бильмек хусусиетине саиптир. Хаял эткенлеримиз биле, Аллаһтан гизли къалмаз. Биз исе, онынъ тилегени къадарыны огрене билирмиз. Онынъ Курсиси коклерде ве ерде олгъан эр шейни къаплагъандыр; эр шей Онынъ эмри алтындадыр. Чюнки, О пек юдже, пек буюктир.

Мирадждан кельген бахшыш:

Бакъара суресининъ сонъки аетлери

Амене'р-Ресулу оларакъ да бильдигимиз бу аетлер севимли Пейгъамберимизге Мирадж вакъиасы вакътында эндирилген Бакъара суресининъ 285-286-нджы аетлеридир. Бу аетлернинъ сонъундаки дуа да бойледир:

«Эй, Раббимиз! Унутыр я да янъылыр исек, бизни месулиетли тутма. Эй, Раббимиз! Бизге, бизден эвелькилерге юклегенинъ киби, агъыр юк юклеме. Эй, Раббимиз! Бизге кучюмиз етмейджек шейлерни юклеме. Бизни афу эт, бизни багъышла ве бизни аджы. Сен бизим мевлямызсынъ. Кяфирлер топлулыгъына къаршы бизге ярдым эт».

*Раббимиз! Биз
иман эттик.*

*Гунахларымызны
багъышла. Бизни
атеш азабындан
къорчала.*

(Аали-Имран суреси, 16-джи ает)

Раббена дуалары

Куньде беш вакъыт кыйлган намазымызнынъ сонъунда Раббена дуаларыны окъуймыз. Бу дуаларда бойле деймиз:

«Раббимиз! Бизге дюньяда ве ахиретте яхшылыкъ бер, бизни атеш азабындан къорчала» (Бакъара суреси, 201-нджи ает).

«Эй, Раббимиз, дюньяда япкъанларымыздан эсапкъа чекиледжек кунюм мени, анамны, бабамны ве бутюн инанганларны багъышла». (Ибрахим суреси, 41-нджи ает).

Ихляс, Фелякъ ве Нас сурелери дуа оларакъ

Ихляс, Фелякъ ве Нас сурелерини дуа оларакъ да окъурмыз. Бу сурелернинъ маналары бойледир:

«Де ки, о Аллаһ бирдир. Эр шей барлыгъына Онъа борджлудыр, Онъа мухтадждыр, О ич бир шейге мухтадж дегильдир. О не догъургъан, не де бириси тарафындан догъурылгъандыр. Ич бир шей онъа мусавий дегильдир».

«Де ки, яраткъан шейлеринънинъ яманлыгъындан, къаранлыкъ чёккен вакъытта гедженинъ яманлыкъларындан, дююмлерге уфюрип, сихир япыджыларнынъ яманлыкъларындан ве кунълеген вакътында кунъджюнинъ яманлыкъларындан сабанынъ раббине сыгъынырым».

«Де ки, инсанлар Аллаһны анъгъанда къальплерине весвесе сокъкъан, пусугъа чекильген джин ве инсан шейтанынынъ яманлыкъларындан инсанларнынъ Раббине, инсанларнынъ иляхына сыгъынырым».

Намазда окъулгъан дуалар

Субханеке дуасы

Сен эсик сифатлардан узакъсынъ, Аллаһым! Сени даима макътарым. Сенинъ адынъ къутлыдыр. Барлыгъынъ эр шейден устундир, шанынъ юджедир. Сенден башкъа танъры ёктыр.

Раббим! Кучюк олгъанда анам ве бабам мени насыл остюрдюлер исе, шимди де сен оларгъа рахмет эт.

(Исра суреси, 24-джи ает)

*Эй, Раббимиз!
Бизни огюнден
кельген кечкен
иманлы
къардашларымызны
багъышла.
Юреклеримизге,
иман эткенлерге
къаршы ич бир
кин быракъма!
Шубесиз сен чокъ
шефкатли, чокъ
мераметлисинъ.*

(Хашир суреси, 10-джи ает)

Тахиййат дуасы

Тиль, беден ве малнен олгъан ибадетлернинъ эписи Аллахкъадыр. Ондан башкъасына ибадет этильмез. Эй, пейгъамбер! Аллахнынъ селямы ве берекети санъа олсун! Селям бизлерге ве Аллахнынъ яхшы къуллары узерине де олсун! Мен шаатлыкъ этем ки, Аллахтан башкъа танъры ёкътыр. Кене шаатлыкъ этем ки, Азрети Мухаммед Онынъ къулу ве элнисидир.

Салли ве Барик дуалары

Аллаһым! Ибрахим пейгъамберге ве онынъ якъынларына рахмет эткенинъ киби, Мухаммедге ве Мухаммеднинъ якъынларына да, рахмет эйле. Акъикъатен Сен макъталгъан ве шаны юджесинъ.

Аллаһым! Ибрахим пейгъамберге ве якъынларына хайыр ве берекет бергенинъ киби, Мухаммедге ве аилесине де хайыр ве берекет бер. Акъикъатен Сен макъталгъан ве шаны юджесинъ.

Къунут дуалары

Аллаһым! Ялынъыз Сенден ярдым истермиз, Сенден гуахларымызны багъышланманъны ве бизни догъру ёлгъа къойманъны истермиз. Санъа инанырмыз; Санъа тевбе этермиз ве ялынъыз Санъа ишанырмыз. Бизге берген бутюн ниметлеринъни билерек, Сени хайырнен макътармыз. Санъа шукюр этермиз. Ич бир ниметинъни инкяр этмез ве оларны башкъасындан деп бильмемиз. Ниметлеринъни инкяр эткен ве санъа къаршы чыкъкъан-ны быракъырмыз.

Аллаһым! Биз анджакъ ялынъыз Санъа къуллукъ этермиз. Намазны ялынъыз Сен ичюн къылармыз, ялынъыз Санъа седжде этермиз. Ялынъыз Санъа чапар ве Санъа якълаштыраджакъ шейлерни къазанмагъа аракет этермиз. Санъа севе-севе ибадет этер ве Сенинъ рахметинъ-

ни умют этермиз; азабынъдан да къоркъармыз. Шубесиз, Сенинъ азабынъ инкяр этиджи ве инанчсызларгъа етишир.

Ёлумызны айдынлаткъан пейгъамбер дуалары

Инсанларгъа догъру ёлны анълатмакъ ичюн ёлланылгъан пейгъамберлер, дуа меселесинде де, инсанларгъа орьнек олгъанлар. Бу гузель дуаларны эзберлеп, биз де Раббимизге пейгъамберлер киби дуа эте билемиз.

Азрети Адем ве Аванынъ дуасы

Азрети Адем ве Ава дюньягъа ёлланылгъанларынен, хаталары себебинден, чокъ козьяш т  керек, бойле дуа эткенлер:

«Раббимиз! Биз озюмизге зулум эттик. Эгер бизни багъышламасанъ ве бизни аджымасанъ, мытлакъа зараргъа огърагъанлардан олурмыз» (А'раф суреси, 23-нджи ает).

Азрети Нухнынъ дуасы

«Эй, Раббим! Мен енъильдим, манъа ярдым эт» (Къамер суреси, 10-нджи ает).

«Акъкъында кесен-кес бильгим олмагъан шейни истемктен Санъа сыгъынырым. Эгер мени афу этмез, манъа мерхамет этмез исенъ, эр шейни гъайып эткенлерден олурым» (Худ суреси, 47-нджи ает).

Азрети Ибрахимнинъ дуасы

Бугунъки кунюмизде миллионларнен инсанларнынъ хадж ве умре ибадетини ерине кетирмек ичюн зиярет эткен Кябени Азрети Ибрахим ве огълу Азрети Исмаил, бундан бинълернен йыл эвель, Аллаһнынъ вахий эмирнен къургъан ве сонъунда бойле дуа эткенлер:

*Эй, Раббимиз! Тек санъа таяндыкъ,
ичимизден тек санъа ёнельдик.
Къайтув тек санъадыр. Эй,
Раббимиз! Бизни инкяр эткенлернинъ зулумына огъратма.
Бизни багъышла.
Эй, Раббимиз!
Шубесиз сен мутлакъ кучъ саибисинъ,
укюм ве икмет саибисинъ.*

(Мумтехине суреси, 4-5-джи аетлер)

«Эй, Раббимиз! Бизден къабул эт. Шубесиз, Сен хакъ-къы иле эшитиджисинъ, хакъкъы иле билиджисинъ» (Бакъара суреси, 127-нджи ает).

Азрети Ибрахим якъан башкъа дуалар да бар:

«Раббимиз! Бизни Санъа теслим олгъан кимселер эт. Союмыздан да Санъа теслим олгъан топлум чыкъар. Бизге ибадет ерлерини ве усулларыны къосътер. Тевбе-мизни къабул эт. Чюнки, Сен теvbелерни къабул этиджи ве чокъ мерхаметлисинъ.

Раббимиз! Араларындан оларгъа бир пейгъамбер ёлла; оларгъа аетлеринъни окъусын, китапны ве икметни огретсин ве оларны эр яманлыкътан арындырсын. Шубесиз, Сен мутлакъ кучъ саибисинъ, укъом ве икмет саибисинъ» (Бакъара суреси, 128-129-нджы аетлер).

«Раббимиз! Мен эвлятларымдан базысыны, Сенинъ мукаддес эвинъ олгъан Кябенинъ янынъда олгъанда, экин осьмез бир вадийге ерлештирдим. Раббимиз! Намазны дос-догъру къылувлары ичюн бойле яптым. Сен де инсанлардан бир къысмынынъ гонъюллерини оларгъа мейиль эттир, оларны осюмликлернен рызыкъландыр, умют этилир ки, шукюр этерлер.

Раббимиз! Шубесиз Сен гизлегенимизни де, ашкъяр эткенимизни де, билирсинъ. Ерте ве кокте ич бир шей Аллаһкъа гизли къалмаз.

Хамд, мен зияде къартайгъанымда манъа Исмаилни ве Исхакъны берген Аллаһкъа айттир. Шубесиз, Раббим дуаны эшитиджидир.

Раббим! Мени намазгъа девам эткен бир кимсе эйле. Союмдан да бойле кимселер ярат.

Раббимиз! Дуамны къабул эйле.

Раббимиз! Эсап корюледжек куньде мени, ана-бабамны ве инангъанларны багъышла» (Ибрахим суреси, 37-41-нджи аетлер).

Эй, Раббим! Манъа бир икмет багъышла ве мени яхшы кимселер арасына къош. Сонъундан келеджеклер арасында мени догърулыкънен анъылгъанлардан эйле. Мени Наим дженнетининъ варислеринден эт. Бабамны да багъышла. Чюнки, о акъикъатен, ёлуны шашыргъанлардандыр. (Къулларнынъ) тирильгиледжек кунълери мени утандырма. О кунъ ки, не мал файда берир, не огъулар, Аллаһкъа арынгъан бир къальп иле кельген башкъа» (Шуара суреси, 83-86-нджы аетлер).

Азрети Лутнынъ дуасы

Къур'ан-ы Керимде укюм ве илим берильген пейгъамбер оларакъ баас этильген Азрети Лут узун йыллар боюнджа хакъ динни анълаткъан. Анджакъ Азрети Лутнынъ къавмы гунахта исрар этип, юзсюзлик япкъанларында, «Эй, Раббим! Мени ве аилемни оларнынъ япкъан чиркин иштен къуртар» (Шуара суреси, 169-нджи ает) диерек, Аллаһкъа дуа эткен. Аллаһ бу дуаны къабул эткен ве Аллаһнынъ эльнисине башкъалдыргъан къавм ёкъ олгъан.

Азрети Якъубнынъ дуасы

«Сыкъынтымны, кедер ве къасеветимни садедже Аллаһкъа арз этем» (Юсуф суреси, 86-нджы ает).

Азрети Юсуфнынъ дуасы

Юсуф суреси Азрети Юсуфнынъ башындан кечкен вакъиаларны анълаткъан бир суредир. Бу суредде Азрети Юсуфнынъ корьген тюшю, къардашлары тарафындан къуюгъа атылувы, ёлдан кечкен бир керван тарфындан къуртарылувы, Мысыр везирине хызметчи оларакъ

сатылувы, везирнинъ къадыны онъа ашыкъ олувы, зинданъа атылувы, Мысыр укюмдарынынъ тюшюни ёрумлавы, къытлыкъ олувы ве къардашларынен корюшюви, сонъундан оларны афу этюви ве бабасынен корюшюви кениш анылатыла. Бу себептен, Азрети Юсуфнынъ къысасында гузель дуа нумюнелери бар.

«Раббим! Акъикъатен манъа мулк бердинъ ве манъа сёзлернинъ ёрумыны огреттинъ. Эй, коклерни ве ерни яраткъан. Дюнъяда ве ахиретте ярдымджым Сенсинъ. Меним джанымны мусульман оларакъ ал ве мени яхшы инсанлар арасына къош» (Юсуф суреси, 101-нджи ает).

Азрети Эййубнынъ дуасы

Азрети Эййуб амансыз бир хасталыкъкъа огърап, узун бир вакъыт сыкъынты чеккен, анджакъ эр тюрлю агъыр шартта сабыр этерек, бутюн му'минлерге нумуне олгъан. Биз де имтиханнынъ шекли ве не къадар сюрсе-сюрсин, сыкъынтылар къаршысында сабыр косьтермели, исян этмемели ве Аллаһтан умют кесмеден, сабырнынъ нетиджеси гузель оладжагъыны бильмелимиз.

«Эййубны де хатырла. Хатыранъдамы, о Раббине, шубесиз ки, мен дертке огърадым, Сен исе, мерхаметлилернинъ энъ мерхаметлисисинъ, дие нияз эткен эди» (Энбия суреси, 83-нджи ает).

Азрети Шуайбнынъ дуасы

Медйен ве Эйке халкъына пейгъамбер оларакъ ёлланылгъан Азрети Шуайб, онъа инангъан му'минлернен берабер яшагъан топракъларындан сюргюн этильмекнен техдит этильди. Бунынъ узерине, Аллаһкъа тебеккуль этерек, дуада булунды:

«Аллаһ бизни сизинъ дининъизден къуртаргъан сонъ, эгер онъа къайтсакъ, мытлакъа Аллаһкъа къаршы ялан

уйдургъан олурмыз. Раббимиз Аллаһ тилемегендже, сизинъ дининъызге дёнювимиз биз ичюн оладжакъ шей дегиль. Раббимиз эр шейни ильминен саргъандыр. Биз ялынъыз Аллаһкъа тевеккуль эттик. Эй, Раббимиз! Бизнен топлумымыз арасында акъикъатнен укюм эт. Чюнки, Сен укюм этиджилернинъ энъ хайырлысысынъ» (А'раф суреси, 89-нджы ает).

Азрети Мусанынъ дуасы

«Эй, Раббим! Мени ве къардашымны багъышла. Бизге рахмет эт. Сен мерхаметлилернинъ энъ мерхаметлисисинъ» (А'раф суреси, 151-нджи ает).

«Раббим, бизге дюньяда да, ахиретте де, яхшылыкъ бер. Чюнки, биз Санъа баргъан ёлгъа ёнельдик» (А'раф суреси, 156-нджы ает).

«Раббим! Гонълюме ферахлыкъ бер, ишимни манъа къолайлаштыр. Тилимдеки тутукълыкъны чез ки, сёзюмни анъласынлар» (Таа Хаа суреси, 25-28-нджи аетлер).

Азрети Сулейманнынъ дуасы

«Эй, Раббим! Мени багъышла. Манъа, менден сонъ кимсеге ляйыкъ олмайджакъ бир укюмдарлыкъ бахш эт. Шубесиз, Сен чокъ бахш этиджисинъ» (Сад суреси, 35-нджи ает).

«Эй, Раббим! Мени; манъа, ана ве бабама берген ни-метлеринъе шукюр этмеге ве разы оладжагъынъ амеллер ишлемеге ильхамландыр. Мени рахметинънен яхшы къул-ларынънынъ арасына къош» (Немль суреси, 19-нджы ает).

Азрети Юнуснынъ дуасы

«Сенден башкъа ич бир илях ёкъ. Сени эксикликлерден узакъ тутарым. Мен акъикъатен озюне зулум эткенлерден олдым. Биз де дуасыны къабул эттик ве оны кедерден къуртардыкъ. Иште, биз му'минлерни бойле къуртарырмыз» (Энбийа суреси, 87-88-нджи аетлер).

Азрети Зекериййанынъ дуасы

Баягъы яшта олгъан Азрети Зекериййа, озю олдукъча къарт, къадыны догъмаз олгъаны алда, озюнден сонъ топлумы ичинде иманны яшатмакъ ичюн, Аллаһтан бир эвлят истеген эди.

«Хатыранъдамы, о, Раббине гизлиден сесленген вакъ-тында, деген эди ки: Раббим! Шубесиз, кемиклерим гевшеди. Сачым-сакъалым агъарды. Санъа япкъан дуаларымда ич махрум олмадым. Акъикъат шу ки, мен, менден сонъ келеджек акърабаларымнынъ исъянкъар олувларындан къоркъам. Къадыным исе догъурмаз. Манъа озъ тарафынъдан; манъа ве Якъуб ханеданына варис оладжакъ бир эвлят багъышла ве оны хошнутлыгъынъа етишкен бир кимсе яп» (Меръем суреси, 3-6-нджы аетлер).

«Биз де онынъ дуасыны къабул эттик ве онъа Яхяны багъышладыкъ. Эшини де догъурмагъа эльверишли яптыкъ. Олар акъикъатен хайыр ишлеринде ярышырлар, рахметимизни умют этерек ве азабымыздан къоркъаракъ, бизге дуа эте эдилер. Олар бизге терен сайгъы дуйгъан кимселер эди» (Энбийа суреси, 90-нджы ает).

Азрети Исанынъ дуасы

«Аллаһ къыямет куню шойле дейджек: Эй, Меръем огълу Иса! Сен инсанларгъа Аллаһны быракъаракъ, мени ве анамны эки илях къабул этинъ, дединъми? Иса да бойле дейджек: Сени бутюн эксикликлерден узакъ тутарым. Акъкъым олмагъан бир сёзни сёйлемем, мен ичюн сёз мевзусы олмаз. Эгер мен оны сёйлеген олса эдим, эльбетте Сен буны билир эдинъ. Сен меним ичимде олгъанны билирсинъ, амма мен Сенде олгъанны билалмам. Шубесиз ки, ялынъыз Сен билинмезлерни хакъкъы иле билирсинъ.

Мен оларгъа садедже манъа эмир эткен шейинъни сёйледим: меним де Раббим, сизинъ де Раббинъиз олгъан Аллаһкъа къуллукъ этинъ, дедим. Араларында олгъан бутюн вакъытта оларгъа шаат ве нумюне олдым. Анджакъ мени араларындан алгъанынъда, артыкъ узерлеринде козетиджи ялынъыз Сен олдынъ. Сен эр шейге хакъкъы иле шаатсынъ.

Эгер оларгъа азап этер исенъ, шубе ёкъ ки, Сен мутлакъ кучъ саибисинъ, укюм ве икмет саибисинъ» (Маиде суреси, 116-118-нджи аетлер).

Азрети Мухаммеднинъ (с.а.в.)

Къур'ан-ы Керимде кечкен базы дуалары

Къур'ан-ы Керимде севимли пейгъамберимизге аит дуаларнынъ аман-аман эписи «де ки» я да «сёйле» шекилинде башлана. Раббимиз Пейгъамберимизге де насыл дуа этеджегини огреткен.

«Де ки: Раббим, шейтаннынъ къурназлыкъларындан Санъа сыгъынырым. Ве оларнынъ меним янымда булунмаларындан да, Санъа сыгъынырым, Раббим» (Му'минун суреси, 97-98-нджи аетлер).

«Раббим! Киреджек ериме догърулыкъ ве эсенлик ичинде киремни теминле. Чыкъаджакъ еримден де догърулыкъ ве эсенлик ичинде чыкъар. Къатынъдан ма-нъа ярдымджы бир къувет бер» (Исра суреси, 80-нджи ает).

«Де ки, Я Рабби, ильмимни арттыр» (Таа Хаа суреси, 114-нджи ает).

«Раббим! Багъышла, мерхамет эт. Чюнки, Сен мерхамет этиджилернинъ энъ хайырлысысынъ» (Му'минун суреси, 118-нджи ает).

Пейгъамберимизнинъ аятындан бир къач дуа даа

Пейгъамберимиз эм ибадет эткенде, эм де кунъделик аяты эснасында, кедерли ве севинчли анларында, эп эллерини ачар, Аллаһкъа ёнелир, девамлы ялварыр эди:

«Аллаһым, нефсимни Санъа теслим эттим. Юзюмни Санъа чевирдим. Ишимни Санъа авале эттим. Разылыгъынъны умют этерек, азабынъдан къоркъаракъ, Санъа таяндым. Санъа сыгъындым. Сенден башкъа сыгъыныладжакъ, Сенден башкъа таяныладжакъ ёкътыр. Аллаһым, эндирген китабынъа, ёллагъан пейгъамберинъе иман эттим» (Бухарий. «Даават», 7).

«Эй, Аллаһым, Сени севмекни, севгенлеринъни севмекни ве севгинъе етиштиреджек ишлерни насип этменъни Сенден тилерим. Эй, Аллаһым, севгини манъа нефсимден, аилемден ве салкъын сувдан даа севимли яп» (Термизий. «Дуа», 73).

«Аллаһым, бизге дюньяда ве ахиретте гузель шейлер бер» (Муслим. «Зикир», 26).

«Аллаһым, мени багъышла, манъа мерхамет эт, разылыгъынъны къазандыраджакъ ишлер яптыр, манъа афиед ве хайырлы рызыкъ бер» (Муслим. «Зикир», 35).

«Аллаһым, мени догъру ёлгъа къавуштыр ве о ёлда мувафакъиетли эт» (Муслим. «Зикир», 78).

«Эй, Аллаһым, яман ахлякълы олудан, яман ишлер япудан ве янълыш инанчларгъа сапудан Санъа сыгъынырым» (Термизий. «Дуа», 126).

«Аллаһым, берген ниметинънинъ ёкъ олып кетювинден, берген сагълыгъынънынъ бозулувындан, апансыздан береджек джезанъдан ве Сенинъ къызгъынлыгъынъны узериме чекеджек эр шейден Санъа сыгъынырым» (Муслим. «Зикир», 96).

«Аллаһым! Аджизликтен, тенбелликтен, къоркъакъ-лыкътан, къартлыкътан, къабир азабындан, тирилернинъ ве олюлернинъ фитнесинден Санъа сыгъынырым» (Муслим. «Зикир», 50).

«Аллаһым! Файда бермеген илимден, урькмеген юректен, тоймагъан нефстен, къабул олунмагъан дуадан санъа сыгъынырым» (Муслим. «Зикир», 73).

«Аллаһым! Сенден хидает, такъва, иффет ве гонъюль зенгинлиги истерим» (Муслим. «Зикир», 72).

«Эй, Раббим! Мени яхшылыкъ япкъан вакъытта севинген, яманлыкъ япкъан вакъытта пешман олгъанлардан эйле» (Ибн Мадже. «Эдеп», 57).

Ислям буюклеринден дуалар

«Аллаһым! Бутюн гузеллик ве яхшылыкъларнынъ эписини Сенден истерим. Бутюн чиркинлик ве яманлыкъларнынъ эписинден Санъа сыгъынырым» (Азрети Айше).

«Аллаһым! Манъа яхшы ишлер насип эйле. Ишлеримни Сенинъ ризанъа махсус эт. Ичине къытериш ве ялан къарышувундан сакъындыр» (Азрети Умер).

«Я Рабби! Алымны коре исенъ, чаресизлигимни билесинъ. Гизли ялваргъанымны эшитесинъ. Мени Сенден умют кескенлерге къошма, къусурыма бакъма, даа чокъ беклетме, умютсизлендирме. Рахметинъе ишанчым толу. Гонъюлмдеки ашкъ атешини яндыр, мени севгинъе къандыр, севгинъни эксилътме. Сенинъ буюклигинъ огюнде боюн эгдим, седждеге къапандым, мени багъаышла» (Азрети Али).

«Озюни зикр эткенни унутмагъан Аллаһкъа хамд олсун. Озюне дуа эткенни бош къайтармагъан, ялваргъанны агълатмагъан ве умют эткенни бош къалдырмагъан Аллаһкъа хамд олсун» (Азрети Асан).

«Энъ фена аркъадаш олгъан ачлыкътан ве хиянеттен санъа сыгъынырым. Тенбеллик, къызгъанчлыкъ, къоркъу ве зияде къартлыкътан Санъа сыгъынырым. Аят ве олюминъ фитнесинден Санъа сыгъынырым (Имам Гъазалий).

«Аллаһым! Ичимизни Сенден башкъасынынъ севгисине мекян олувдан темизле» (Абдулкъадыр Гейланий),

«Я Рабби! Дуа сендендир; о дуанынъ къабулы ве иджабети де Сенден. Я Рабби! Дуа ве якъарышымызда санъа лайыкъ олмагъан сёзлерни айтып, хаталар якъан олсакъ, о сёзлерни Сен ислях эт ве къабул эйле. Чюнки, сёзлернинъ акими ве султаны Сенсинъ».

«Раббим! Мен вуджудымны писликлерден ювдым, арындырдым. Ичимни де яманлыкълардан Сен юв, арындыр» (Мевляна).

«Я Рабби! Биз башкъасынынъ дегиль, ялынъыз Сенинъ Рабб олгъанынъны къабул этер ве Санъа боюн эгермиз. Ялынъыз Санъа итаат этмекнен ичимизнинъ узурны ве гонъюль ферахлыгъыны къазанырмыз. Чюнки, бутюн къоркъу ве умюдимизнинъ ильки ве сонъки менбаасы ялынъыз Сенсинъ. Сен къоркъу бермесенъ, къоркъу ёкъ. Сен умют бермесенъ, умют ёкъ. Сен лезет дуйдурмадынъмы, эр шей элем. Сен элем дуйдырмадынъмы, эр шей лезет» (Мухаммед Хамди Языр).

ОКЪУЙЫКЪ...

БИСМИЛЛЯ

Аллаһтыр ильк сёзюмиз,
Иман толу озюмиз.

Ишлер Аллаһ адынен
Башлар, битер дадынен.

Уянгъанда эр саба,
Аман дерим Бисмилля.

Бир шей ашап, ичкенде,
Унутмам бир кез биле.

Ёнелирим Раббиме,
Къувет келир къальбиме.

Аллаһнен аз — чокъ олур,
Кучьлюклер эп ёкъ олур.

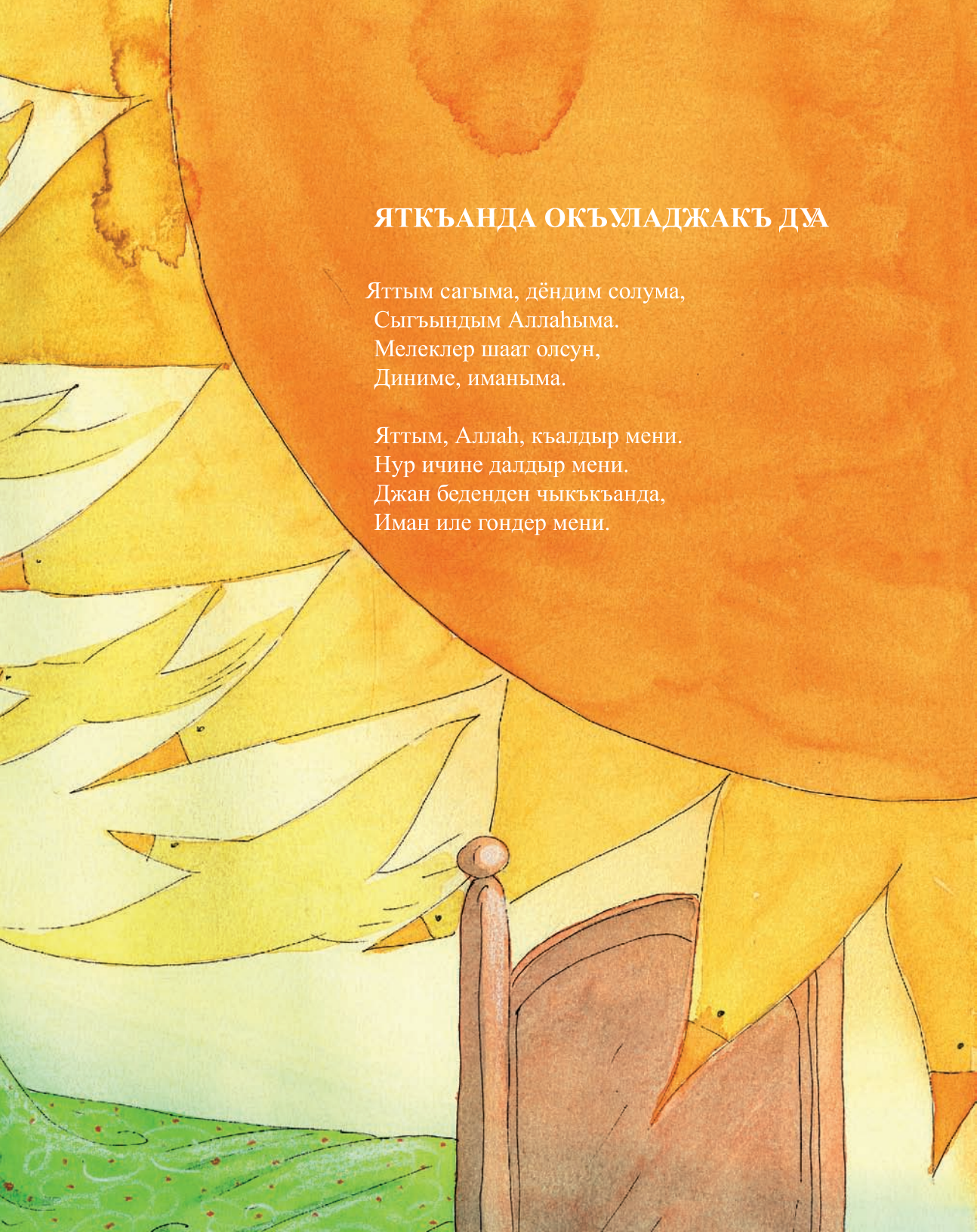
Гъалебенен эль-эльге
Берир, чеккен бисмилля.

Тюшюрмем ич тилимден,
Аллаһ тутар элимден.

Мустафа Асим Коксал

ЯТКЪАНДА ОКЪУЛАДЖАКЪ ДУА

Яттым сагыма, дѣндим солума,
Сыгъндым Аллаһыма.
Мелеклер шаат олсун,
Диниме, иманыма.

Яттым, Аллаһ, кьалдыр мени.
Нур ичине далдыр мени.
Джан беденден чыккьанда,
Иман иле гондер мени.

УЧЮНДЖИ БОЛЮК

СЕН ДЕ ДУА ЭТ

*Дуа иле тешеккюр этмек:
Аллаһ разы олсун!*

Бир яхшылыкънен ве ошумызгъа кеткен бир вазиятнен къаршылашсакъ, яхшылыкъ япкъан, яхшы даврангъан кимсеге тешеккюр этмеге истеймиз. Айрыджа бу ярдым бизге къыйын бир вазиятте этильсе, тешеккюримиз даа зияде оладжакъ. Асылында о яхшылыкъны бизим огюмизге Раббимиз чыкъара. Затен инсанларгъа тешеккюр этер экенмиз, Раббимизге де тешеккюр эткен сайыламыз. Буны япкъанда, бир тарафтан да Раббимизге дуа эткен олурмыз ве бойлеликнен, тешеккюримиз даа да гузеллешир. Буны биз «Аллаһ разы олсун!» дие ифаде этемиз.

«Аллаһ разы олсун!» джумлеси бир чокъ тешеккюр джумлесининъ ерине къулланыла билир. Месея, «Аллаһ разы олсун!» демек – «Аначыгъым, ашынъыз чокъ гузель олгъан, эллеринъизге сагълыкъ», «Бабачыгъым, арджламакъ ичюн бергенинъизге чокъ тешеккюр!», «Сильгичинъни бергенинъ ичюн чокъ сагъ ол!» демектир.

«Достум, азбарымызны темизлемеге ярдым эткенинъ ичюн сагъ ол! Оджамыз бизге чокъ файдалы бильгилер бере, онъа тешеккюрлер олсун!» демектир.

«Манъа япкъан бу яхшылыгъынъ ичюн Аллаһ да санъа ярдым этсин! Сени кыйын алгъа къалдырмасын!» демектир.

Биз де сизге «Эпинъизден Аллаһ разы олсун, аркъадашлар!» деймиз. Чюнки, китап окъуп, чокъ гузель иш япасынъыз.

Юкъудан уянгъанда ве юкъламакъ ичюн

Эр саба юкъудан уянгъанымызнен, янъы бир кунъге мерхаба деймиз. Кунеш кок юзюнде яваш-яваш юкселе, къушлар чивильдешип башлайлар. Инсанлар ёлларда, сокъакъларда, къарынджа киби, бири ашагъы, бири юкъары барып-келелер.

Ястыгъымыздан башымызны котерип уянгъанымызда, янъы кунъде бутюн дюнья биз ичюн азыр алда ола. Бу янъы кунни дуанен энъ гузель шекильде къаршылаймыз.

Аллаһым! Бу гузель кунъде мени уяндыргъанынъ ичюн Санъа хамд олсун. Вуджудымны сагълыкълы эткенинъ ичюн Санъа шукюр этем. Бу кунюмни гузелликлер ве яхшылыкъларнен толдур. Бизни сабагъа къавуштыргъанынъ киби, акъшамгъа да хайырлы къавуштыр. Бунъа бенъзеген бир дуанен я да Пейгъамберимиз окъугъан ве тевсие эткен бир дуаны огренип окъугъан алда, янъы куннинъ къапуларыны ача билемиз.

Саба тургъанда янъы кунъге насыл дуанен башласакъ, тёшекке кирип, юкъугъа далгъанда да, кунюмизни дуанен битирмек не де гузель олур. Бойледже, эки дуа арасында къалгъан кунюмиз бизге энъ файдалы алгъа келир.

Аллаһым! Сенинъ ярдымынънен акъшамгъа етиштик. Бутюн яманлыкълардан ве сыкъынтылардан Санъа сыгъынам. Яхшылыкъларымны къабул, хаталарымны афу эт. Уянгъанымда бугунъден даа гузель бир кунни манъа ве севгилилериме насип эйле, дие я да истеген шекилимизде дуа эте билирмиз. Пейгъамберимизнинъ тевсие эткен Къур'аннынъ сонъки учъ суресини яни Ихляс, Фелакъ ве Нас сурелерини учер кере окъуй билирмиз.

Яманлыкъларгъа къаршы къалкъан олмасы ичюн

Бу дюньяда базада яман ахлякълы инсанларнен я да яманлыкъларнен расткелиширмиз. Бу вазиятте кучълю олмалы, яманлыкъланы тюзельтмеге арекет этмели, сабырлы олмалы ве Аллаһтан ярдым сорамамыз. Аллаһнынъ кучю эр шейге етер. О бизни къорчаласа, ич кимсе бизге зарар бералмаз. Ойле экен, Ондан бизни ве севдиклеримизни яманлыкълардан ве яман ахлякълы инсанлардан къорчаламасыны истемелимиз. Бизни яхшыларнен расткетирмесини ве ишаныладжакъ, яхшы инсан олувымызны тилемели ве дуа этмелимиз.

Дуалар къоркъулардан къуртарыр

Базада бильмейип, базада да бильген алда, севмеген шейлерден къоркъамыз. Къоркъкъанда да, диккъъатымыз дагъылыр, титрер, терлер, атта агълармыз. Асылында сакинлешкенде анълармыз ки, орталыкъта о къадар къоркъуладжакъ бир шей ёкъ экен. Къоркъулардан къуртулмакъ ичюн, онынъ кечмесини беклемек ерине, Аллаһкъа дуа этерек, раатлана билир ве эр шейге кучю етиджи Раббимизнинъ ярдымыны истей билирмиз.

Раббимизнинъ эр шейни корьгени ве эшиткенини билемиз. Къоркъкъан вакътымызда не къадар кедерленгенимизни ве озюмизни яман ис эткенимизни де билир. Къоркъуны бизден ялынъыз О кеткизир ве къоркъкъан шейлеримизден бизни ялынъыз О къорчалар. Ичимизге узур берген Одыр. Онъа дуа этерек, къоркъулардан къуртула билирмиз.

Кедерлерни ве сыкъынтыларны кеткизир

Аятта кедерли ве сыкъынтылы анларымыз ола билир. Дертни берген Аллах дерманыны да берир. Бойле вазиетлерде Аллахкъа сыгъынмалы, дуа этмели ве кедеримизни кеткизеджек ишлернен мешгъуль олмалымыз. Гонълюмизни ферахландырмакъ ичюн, эр вакъыт дуа эте билирмиз.

Раббимиз коклернинъ ве ер юзюнинъ саиби олгъаныны, Ондан ярдым истесек, бизге ярдым этеджегини, Онъа дуа этерек, кедер ве сыкъынтылардан къуртуладжагъымызны билемиз.

Эй, Раббимиз! Сенинъ эр шейге кучюнъ ете. Кедер ве сыкъынтыларымызнынъ кетмеси ичюн Санъа ялварамыз. Сесимизни эшиткенинъни билемиз, бизге ярдым эт, дие дуа эте билирмиз. Къур'андан огренеджек шифа ве дуа аетлерини окъуй билемиз. Иште, о заман Раббимиз бизге ярдым этер ве бизни эр тюрлю сыкъынтылардан къорчалар.

Шубелерни кеткизмек ичюн

Эр мевсимнинъ озюне коре хусусиетлери бар. Язнен къыш бири-биринден фаркълы. Меселя, орталыкъны ыс басып да, козь-козьни корьмегенде не къадар зорлукъ чекилгенини эпимиз билемиз. Базыда бир къач адым огюмиздеки дирекни я да чукъурны биле фаркъ этип оламаймыз. Асылында шубе де бунынъ кибиدير. Шу-

беленген вакътымызда, огюмизни ачыкъ коралмаймыз. Бу вазиетте керекли къарарлар аламамыз ве хата япмакъ ихтималымыз зиядедир. Бу себептен, бойле вазиетлерде мытлакъа Аллаһкъа сыгъынмалы ве Аллаһтан ярдым истемелимиз. Бизни мешгъуль эткен шубелерден къуртулмакъ ичюн дуа этмелимиз.

Эр шейге кучю еткен Раббим! Ичимни шубелернинъ кемирювинден къорчала. Гонълюмни ферахландыр. Шубелер арасында гъайып олудан ве боджалавдан мени къорчала. Эр иште Сенинъ разылыгъынъны козетмекни, келеджегим ичюн файдалы оладжакъ къарарлар бермемни манъа насип эт. Сонъки пешманлыкълардан ве бильмеден озюме зарар кетирмектен мени къорчала, дие я да башкъа джумлелернен дуа эте билирмиз.

Шифа ичюн

Сагълам юрген кунълеримизнинъ аксине, базы кунълерде хасталыкъларнен огърашамыз. Хасталыкънынъ шиддетине коре, чокъ азап чеке билир, сыкъынтылы заманлар кечире билемиз. Хасталыкъны берген Аллаһ, эльбетте шифасыны да бергендир. Бу себептен, хасталыгъымызда экимге барып, савушмакъны умют этемиз. Айны вакъытта Аллаһкъа дуа этемизки, эм хасталыгъымызгъа, эм де ичимиздеки сыкъынтыларгъа, инсанлар бильмеген дертлеримизге дева берсин. Чюнки, маддий ве маневий хасталыкъларымызгъа шифа берген Одыр. Шунунъ ичюн озюмизни чаресиз ис эткенимизде, сагълыгъымызгъа къавушмакъны беклегенимизде, дуа этемиз.

Юдже Аллаһым! Сен шифасы олмагъан хасталыкъ бермезсинъ. Эр дертнинъ дерманыны да яратырсынъ. Хасталыкъларыма шифа бер. Хасталыкътан къуртулмакъны, сагълам олмакъны ве сагълыгъымнынъ къыйметини бильмекни манъа насип эйле, дие дуа эте билемиз, Къур'ан ве хадислерде кечкен шифа ве дуа аетлерини окъуй билирмиз.

Истеклерим бар

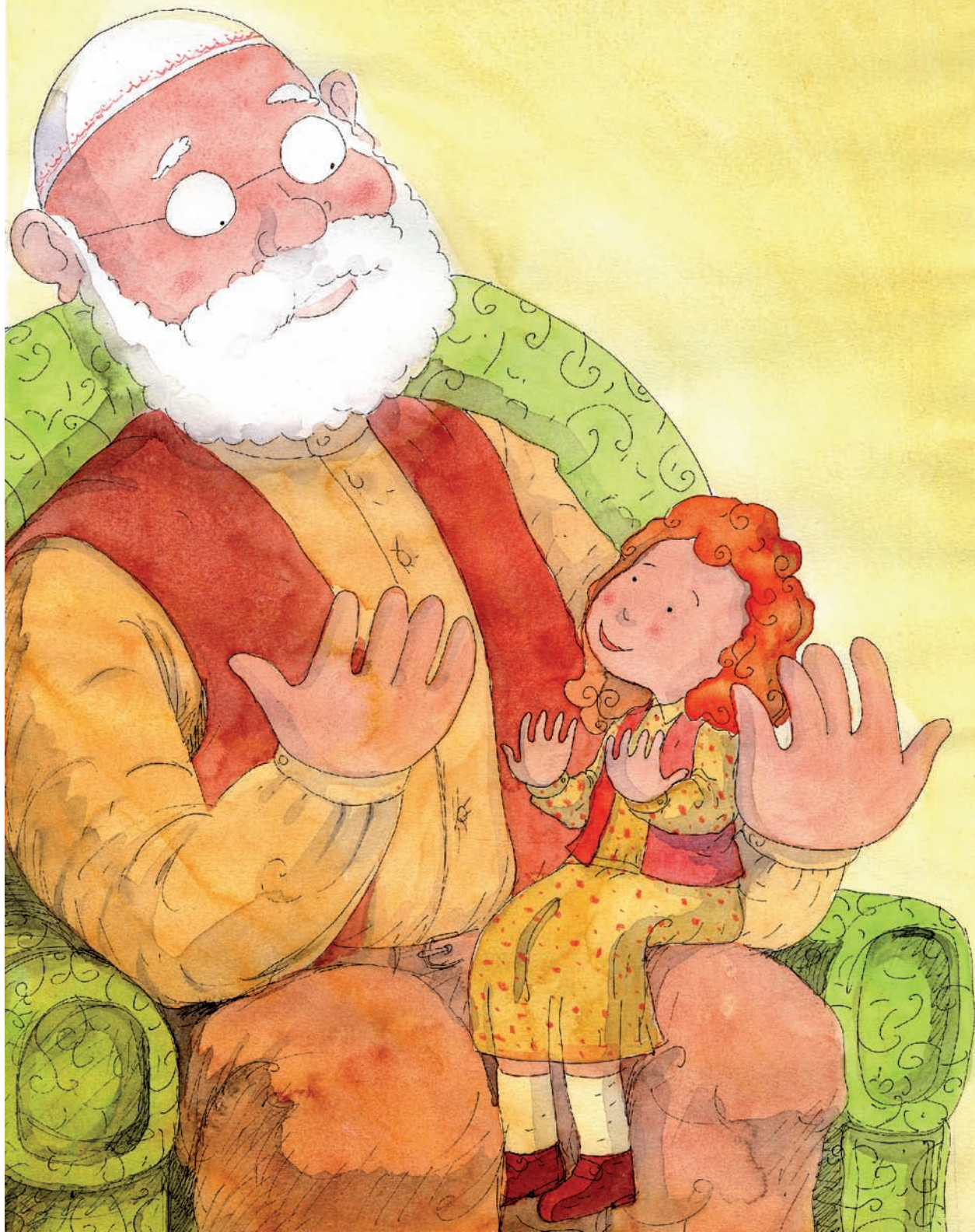
Инсан арзуларынынъ язы-къышы, геджеси-кунъдюзи, буюги-кучюги ёкътыр. Ерине кетирильгенде севине, кечиктирильсе, юрегимиз урьке, амма башымызгъа кельмеден, хайырлы олып-олмагъаныны билалмамыз. Ичимиздеки гизли эр анги истегимизни бильген, биз ичюн эр вакъыт энъ яхшысыны тилеген Раббимиз бар. О, истеклеримизни бильсе де, биз оларны Онъа ачмамызны ве Ондан ярдым истегенимизни севе. Биз де бутюн ихтияджларымызны Онъа ачаракъ, акъкъымызда хайырлысыны истермиз. Истеген бир шейимиз олгъанда, дуа этер, онынъ омюрге кечмесини истермиз.

Эй, Юдже Аллаһым! Манъа аит эр шейни яптым ве шимди Сенден хайырлы бир нетидже тилеим. Мени мурадыма ириштир. Гонълюмни эзеджек, манъа зарары тиеджек шейлерни менден узакълаштыр. Сен истеклеримни де, нетиджесини де, гузель эйле, я да бунъа бенъзеген джумлелернен тилеклеримизни Раббимизге бильдириримиз.

Къартбабалар, къартаналар ве акърабалар ичюн

Билесиз ки, ана ве бабадан гъайры, къорантамызны тешкиль эткен башкъа буюклеримиз де барлар. Хайырлы бир эвлят, хайырлы бир торун олмакъ ичюн, оларны дуаларымызда унутмакъ керекмеймиз. Шубесиз, буюклеримизнинъ бизим узерлеримизде акълары бар. Аллаһ бизден разы олувыны истесек, буюклеримизге нисбетен яхшы давранмалы, оларгъа хызмет этмели ве гонъюллерини алмагъа аракет этмелимиз. Оларнынъ бизден миннетдар олувлары Аллаһнынъ да ошуна кетеджек, бойледже, олар да бизге хайыр дуасы этеджеклер. Къорантадаки буюклеримизге дуа этмекни унутмайыкъ.

Эй, Юдже Аллаһым! Мени кичкенелерге нисбетен мерхаметли, буюклеримизге нисбетен сайгъылы бир инсан эйле. Буюклериме файдалы ола бильмекни, оларнын менден разы олувларыны насип эйле ве Сен де менден разы ол, диерек я да бунъа бенъзеген сёзлернен ялвармамыз ичюн, дуа эте билемиз.

Бу дюньядан кеттилер, амма аля даа къальбимизделер

Эр сание дюньягъа кельген сабийлер олгъаны киби, кене эр сание ольген инсанлар бар. Билемиз ки, ольгенлер ёкъ олмай, янъы аяткъа авушалар. О аятнынъ башлангъычында эр кеснинъ яхшы ве яман арекетлери ольчене ве оларнынъ къаршылыгъы бериле. Мытлакъа якъынларымыздан, этрафымыздан да ольгенлер ола. Айрылыкъ агъыр олса да, оларнынъ даа яхшы бир ерде яшамагъа девам этеджеклерини тюшюнerek, гонъюмизни тынчландыра билемиз. Кене олар ичюн дуа эте билемиз. Бойледже, оларгъа нисбетен севгимизнинъ аля даа девам эткенини ве оларнынъ яхшылыгъыны истегенимизни косътерген олурмыз.

Эй, Юдже Раббим! Бизге джанымызны эманет оларакъ берген Сенсинъ. Вакътымыз толгъанынен, оны бизден алгъан да Сенсинъ. Аятымыз боюнджа севген бир инсанынъ оларакъ яшамакъны бизлерге насип эйле.

Аллаһым! Шу анда аятта олмагъан бутюн севгенлериме ве якъынларым рахмет эйле, оларгъа дженнет ниметлеринден икрам эйле, дие я да бунъа бенъзеген джумлелернен ольгенлеримизге дуа эте билемиз.

Ана, баба ве кърдашлар ичюн

Бильмейим, кърорантъыздан ич узакъ олдынъызмы? Узакъ олып да, пек сагъынгъан вакъытларымызда, базыда янълышлыкънен олса да, кедерлендиргенлеримизнинъ биз ичюн не къадар кыйметли олгъаныны анълармыз. Иште, инсан бойледир, элинден кетмегендже, саип олгъан шейлерининъ къадрини етерли дереджеде анълап оламаз. Албуки, озъ кърорантамызнынъ азалары севги ве сайгъыгъа энъ ляйкъ инсанлардыр. Анамыз, бабамыз ве агъа-кърдашларымыз бир диварнынъ толалары киби-миз. Бир толадаки зарар бутюн диваргъа тесир этер, амма сагълам дивар бир толадаки къусурнен йыкъылмаз. Къроранта азаларымыз бизнен севинир, бизнен берабер къуванырлар. Кърорантамызны къувандыраджакъ бир инсан олмакъ, оларны дуаларымызда анъмакъ, бир вефадарлыкътыр. Оларгъа нисбетен япаджакъ яхшылыкъларымыздан бири де, дуа этмектир. Дуаларымызда оларны ич бир вакъыт унутмамакъ керекмиз.

Эй, аламлернинъ Рабби Аллаһым! Осьтюрип буюткен ана ве бабама мерхамет эт. Олар мени насыл кърорчалагъан олсалар, Сен де оларны ойле кърорчала. Эм дюньяда, эм де ахиретте кърорантама яхшылыкъ, гузеллик ве ниметлер насип эйле. Мени, анамны, бабамны, кърдашларымны ве севдигим эр кесни яманлыкълардан кърорчала. Бизни бир-биримизге нисбетен мерхаметли эйле, я да бунъа бенъзеген шекильде дуа эте билемиз.

Аркъадаш олса – джанымыздыр

Эр алда, кърорантамыздан сонъ, янларында озюмизни раат ис эткен, дертлеримизге, нешемизге ортакъ эткен инсанларымыз – аркъадашларымыздыр. Яхшы-яман кунълеримизде янымызда олгъанларыны истеген ве бир

чокъ гузель шейлерни пайлашкъан аркъадашлары-мызгъа да дуа этмелимиз.

Аллаһым! Мени яхшы инсанларгъа аркъадаш эйле. Мени аркъадашларым тарафындан севиленген ве ишанылгъан бир инсан эйле. Арамызда кин, душманлыкъ, кунджюлик булундырма. Бир-биримизге нисбетен мерхаметли олмамызны ве бир-биримизни севмемизни насип эйле шекилинде, я да бунъа бенъзеген джумлелернен дуа эте билирмиз.

Эвден чыкъкъанда ве эвге киргенде

Эвлеримиз – озюмизни ишанчлы ве бахтлы ис эткен, къорантамызнен берабер яшагъан айрыджа мекаянымыздыр. Эвден эузу, бисмилля чекерек ве дуа этерек чыкъсакъ, расткеледжек эр чешит къыйынлыкъ, сыкъынтылардан Аллаһкъа сыгъынгъан олурмыз. Раббимизден ярдым истемек – озюмизни яхшы ис этмемизни теминлер. Эвге киргенде де, Аллаһкъа дуа этип, эр анги бир вазиетте Онынъ къорчалагъаныны истей билемиз.

Эр шейге кучю еткен Аллаһым! Бутюн яманлыкълардан, яман инсанларнынъ шерринден, къаза ве белялардан Сенинъ къорчалагъанынъа сыгъыным. Эвие къайткъангъа къадар эр анги бир яманлыкъкъа расткелювден, яман иш япмакътан, мен бильген ве бильмеген эр тюрлю къыйынлыкътан мени къорчала. Аллаһым, сагъ-селямет эвге къайтмамны насип эйле, дие я да бунъа бенъзеген джумлелернен дуа эте билемиз.

Бисмилляхиррахмааниррахим, эй, юдже Раббим! Бизге рахмет ве берекет къапуларыны ач, бизге сагълыкъ, бахтиярлыкъ, бизге тынчылыкъ ве раатлыкълар бер, эвимизни берекетлендир. Сыкъынтыларны, къавгъаларны, кечимсизликлерни эвимизден узакълаштыр. Юва-

мызны узурлы ве берекетли яп, диерек я да бунъа бенъзеген джумлелернен дуа эте билемиз.

Мектеп ёлунда энъ самимий аркъадаш

Мектебимизнинъ ралелерине отурмагъа башлагъан кунюмизден итибарен, окъумагъ ве язмакъны, эсапнынъ дёрт амелини бедждермекни, параллель ве меридианны огренемиз. Даа нелер-нелер огренирмиз дегендже, суратлы бир ярышкъа кирермиз. Эр кечкен кунъде янъы бильгилерге расткелир ве бильги севиемизнинъ олченмеси ичюн сынавандан кечермиз. Кимерде язы, кимерде де агъзавий сынавлар... Атга кет-кете бу сынавлар муреккеплешир, бинълернен талелелер иштирак эткен сынавлар олур. Бутюн къыйынлыкъларына бакъмадан, мектепке къатнамагъ гузельдир. Бир де мектепке кеткенде ёлгъа дуанен чыкъсакъ, эр бир адымымыз ве мектепте кечирген эр бир саатымыз даа да гузеллешеджек. Мектепке кеткенде дуа окъумагъны унутмамалымыз.

Аллахым! Манъа зехин ачыкълыгъы бер, афызамны къуветлендир. Манъа дерслеримде мувафакъиет къазандыр, бильгимни арттыр. Дюнъяда ве ахиретте ишиме ярайджакъ бильгилерни къолай огренмеге ярдым эт, шекилинде я да бунъа бенъзеген джумлелернен дуа эте, истеклеримизни Онъа бильдире билемиз.

Энъ буюк къазанч

Къальбимизге севинч берген дуйгъулардан бири – къазанчтыр. Къазанчлар базы вакъытларда мукафаткъа лайыкъ олур. Бази вакъытта да, бир тебессюм бизге о къазанчны ис эттирир. Энъ гузели къазанчны эльде эткеннимизге, эвеля озюмиз инанмагъ керекмиз. Къазанч эльде этмек ичюн ич бир вакъыт гъайретимизни джоймамалымыз. Чюнки, къазанчкъа иришмек ичюн

арекетчен, къарарлы ве гъайретли олмакъ керек. Нетиджеде къазангъан мувафакъиетимиз не къадар буюк оламын, ич бириси Раббимизнинъ хошнутлыгъындан даа буюк оламаз. Онынъ берген мукафатлары эм дюньяда, эм де ахиретте кечерлидир.

Аллаһым! Усьюмизге алгъан эр бир вазифени мувафакъиетнен ерине кетирмекни бизге насип эйле. Огюмизге чыкъкъан маниаларны енъе бильмекни ве гъайретли ола бильмекни лютф эйле. Мерхаметинъни узеримизден эксилътме ве даима ярдымынъны ихсан эйле. Мени кибирден, озюмни бегенювден къорчала, дие я да бунъа бенъзеген шекильде дуа эте билемиз.

Къолайлашсын

Базыда къыйынлыкълар бизни даа къуветли япар. Чюнки, оларгъа къаршы турамакъ ве оларнен башкъа чыкъмагъа арекет этерек, озюмизни пишкинлештиримиз. Янъы усуллар огренир ве гъайрет къазанырмыз. Амма кунъделик аятта зорлукъларнынъ ёлумызны кескенини истемемиз. Шу макъсатта ич бир шейнинъ къолай тарафыны къыдырмайып, ишимиздеки къыйынлыкъларны енъмек ве гъайретимизнинъ эксильмемеси ичюн, дуа эте билемиз. Ишлеримизнинъ къолайлашуву ичюн бойле дуа этмек мумкюн:

«Рабби ессир ве лая туассир, Рабби теммим бильхайыр».

«Раббим! Ишлеримни къолайлаштыр, зорлаштырма. Бу ишни хайырлысынен сонъуна ириштир».

Ёлджулыкъта дуа

Базыда къыска, базыда да, узун ёлджулыкъта чыкъамыз. Бу ёлджулыкълар кимерде бир-эки саат, кимер

вакытта да, бир къач куньге суре. Чыкъкъан ернен бараджакъ еримиз арасындаки месафе не къадар олса-олсун, ёлджулыкънынъ озюне хас бир такъым кыйынлыкълары олур. Эльбетте, дуа этерек, бу кыйынлыкъларны кеткизмеси ичюн, Раббимизден ярдым истей билемиз. Бунынънен де, янымызгъа аламайып, артта къалдыргъан эр шейимизни ишанчлы эллерге теслим эткен оламыз.

Эй, юджелер юджеси Раббим! Сенден ярдым истейим, Санъа ишанам, ёлджулыкъымны къолайлаштыр, къазалардан, беялардан къорчала, яхшылыкълар, гузелликлер насип эйле. Гонълюме ферахлыкъ бер, ишимни къолайлаштыр.

Эй, Раббим! Озюмни, динимни, къорантамны, акърабамны ве саип олгъан эр шейимни Санъа эманет этем. Бизни эр тюрлю яманлыкълардан ве кедерлендириджи шейлерден къорчала.

Эй, гузель Раббим! Бизни бараджакъ еримизге ишанч ичинде етиштир, дие я да бунъа бенъзеген джумлелернен Раббимизге дуа эте билемиз.

Ашадыкъ-ичтик, Раббимизге чокъ шукюр

Билесинъиз ки, дюньянынъ бир чокъ еринде ач инсанлар бар. Базы сабийлер, ашайджакъ бир шейлери олмагъанындан, даа юрьмеге башламадан олелер. Бабаларымыз бизим ихтияджларымызны къандырмакъ ичюн, аналарымыз эвнинъ тертип-низама ичюн чалыша ве бир къач тюрлю аш азырламакъ макъсадында, ашханеде баягъы вакыт сарф эте. Аш бегенмеген балалар ола. Асылында о ашлар не къадар заметнен азырланылып, софрамызгъа кетирильгенини билесизми? Шунынъ ичюн, аш ашамагъа эузу, бисмилля чекерек башламакъ керекмиз.

Ашнынъ сонъунда эльхамдулиллях деп, Аллаһкъа шу-
кюр ве дуа этмелимиз.

Эй, бизни ашаткъан, ичирген ве яшаткъан Раббимиз!
Берген ниметлеринъе хамд олсун, бизге хайырлы омюр-
лер ве элялындан бол ниметлер ихсан эйле. Сагълыкъ ве
афиет бер, дие я да бунъа бенъзеген шекильде аштан
сонъ дуа этмеге алышмакъ керекмиз.

Берекет истегенде...

Етерли олмагъаныны зан эткен эр шейимизнинъ бере-
кетленгенини истермиз. Берекет – сырлы бир чокълаш-
ма, артмадыр. Берекет – етмез деген ашнынъ, эр кес той-
гъан сонъ биле, артувы, вакъытнынъ созулувы, бизге
етерли алгъа келювидир. Аятымызда берекет эксильсе,
ашагъан-ичкенимизден ве кечкен вакъыттан бир шей
анъламамыз. Омюримизнинъ берекетленмеси, япкъан
ишлеримизде берекетнинъ эксик олмасы ве кыймет-
ленмеси ичюн де дуа этермиз.

Эй, Аллаһым! Къудрет Сенинъ элинъде. Сен азымыз-
ны чокълаштыр. Элимиздекини берекетлендир. Аяты-
мыздан, эвлеримизнинъ ичинден ве софраларымыздан
берекетни ортадан къалдырма, дие я да бунъа бенъзеген
шекильде, Раббимизге эль ачаракъ, я да ичимизден дуа
эте билемиз.

Къаза ве фелякетлерге къаршы дуа этермиз

Бизге багълы олмагъан себеплернен, башымызгъа че-
шит къазалар кельген я да келеджек ола билир. Бу къаза
ве фелякетлер кучюмиз етмейджек къадар буюк ола би-
лир. Къаза ве фелякетлернинъ кельмемеси ичюн, эр тюр-
лю маддий ве маневий тедбирлерни алмакъ керекмиз.

Алынаджакъ тедбирлернинъ биринджи сырасында Юдже Раббимизге дуа этмек, бизни эр чешит къаза ве фелякетлерден къорчаламасыны тилемек тура.

Аллаһым! Коклердеки ве ер юзюндеки эр шейнинъ сайби Сенсинъ. Зельзеле, сель, къасыргъа, янгъын, ёл къазасы киби фелякетлерден Санъа сыгъынырмыз, бизни къорчала. Башымызгъа бир къаза кельсе, ондан энъ аз зарарнен къуртулмамызны теминле. Чеккен сыкъынтыларымызны бизге савап оларакъ яз, дие я да бунъа бенъзеген джумлелернен, эр шейге кучю еткен Раббимизге дуа этип, Онъа сыгъынмалымыз.

Пешман олсакъ да, япаджакъ бир шейлер бар

Эр бир инсан хата япа билир. Хаталы арекетлеримизнен башкъаларыны кедерлендирген ола билирмиз. Бойле вакъытларда къаршымыздакилерден афу сорамакъны унутмайыкъ. Айрыджа, бу хатаны бир даа текрарламайджагъымызгъа даир озюмизге сёз бермелимиз. Бу сёзининъ энъ гузели – ичимизден, самимий бир шекильде Раббимизге берген сёзюмиздир. Бойледже, пешманлыкъларымызны бир дуанен тильге ала билемиз.

Аллаһым! Хата яптым, амма шимди пешман олдым, мени афу эт, озюме ве инсанларгъа зарар береджек яман тюшюндже ве арекетлерден мени къорчала. Яхшы, файдалы, сеvimли ве дюрюст инсан олмакъны манъа насип эйле, дие Юдже Раббимизге ялварып, дуа эте билемиз.

Эв саибине энъ гузель бахшыш

Мусафирликке баргъанда сизни энъ чокъ не мемнун

эте? Чешит-чешит ашлармы, янғы аркъадашлармы, ёкъса эв саибининъ сизге даа гузель мунасебетлерими? Бельки, сизинъ ошунъызгъа кеткен даа чокъ шейлер бардыр. Не олса-олсун, мусафирликке барувдан ве бизге дикъкъат этилювден мемнун олурмыз. Шунинъ ичюн, эв саибине тешеккюр бильдирмиз. Эв саиби фаркъына барсын-бармасын, онъа дуанен де тешеккюр эте билирмиз. Чюнки, дуа энъ гузель тешеккюрдир.

Аллаһым! Эв саибининъ бизге икрам эткени киби, Сен де онъа икрам эт, бол нимет бер ве къысметини арттыр ве онъа рахмет эйле. Бизлерге де, мусафир кельгенде мусафирлеримизге энъ гузель шекильде арекет этювимизни насип эйле, дие я да бунъа бенъзеген джумлелернен дуа эте билемиз.

Узур берген дуалар

Эй, Юдже Раббим! Манъа берген эр ниметинъ ичюн Санъа сынъырсыз хамд олсун. Чокъ севдигинъ севимли Пейгъамберимизге саят ве селям олсун.

Аллаһым! Мени Сени ве Пейгъамберини севген, Санъа ве Пейгъамберине итаат эткен бир инсан эйле. Бутюн кунълеримни яхшылыкъ ве гузелликлерге толдыр. Дюнъа ве ахиреттеки эр тюрлю хайырны, гузеллик ве ниметлерни Сенден истер, эр тюрлю яманлыкълардан Санъа сыгъыным.

Эй, alemлернинъ Рабби Аллаһым! Тек Санъа ибадет этер, тек Сенден ярдым истерим. Сенинъ эр шейге кучюнъ етер. Сен ашкъарымны ве гизлеген эр шейимни билесинъ. Манъа мерхамет эт ве къальбимни мерхамет ве севгинен толдур. Тенбелликтен, бошуна арекет этювден, вакъытны файдасыз кечирювден, тертипсиз ве макъ-

сат-
сыз чалышувдан,
мувафакъиетсизликтен,
инсанларгъа, этрафыма ве
озюме зарар берювден Санъа
сыгъынырым.

Аллаһым! Иманымны къуветлен-
дир, гузель амеллеримни арттыр ве
ахлякымны гузеллештир. Къабул олун-
майджакъ дуадан Санъа сыгъынырым.
Севимли Пейгъамберимизнинъ истегенле-
рини Сенден истер, сыгъынганларындан да,
Санъа сыгъынырым.

Аллаһым! Япкъан ишлеримнинъ янълъш
анълашылувындан ве акъсызлыккъа огърав-
дан, акъсызлыкъ этювден Санъа сыгъынырым.
Ишлеримнинъ нетиджелерини хайырлы эт,
оларнынъ эп хайырнен девам этювини насип
эйле. Мени къорантама, ватаныма ве халкъы-
ма, умумен, инсаниетке файдалы бир инсан
яп. Бизни дюньяда ве ахиретте энъ гузель
ниметлеринънен севиндир.

Аллаһым! Къальбимни эр тюрлю яман-
лыкълардан къорчала. Къальбимде къор-
къуларгъа, сыкъынтыларгъа ве Сен сев-
меген табиятларнынъ ер алувына изин
берме. Мени ялынъыз озюни тю-
шюнген, озъ сыкъынтыларыны бу-
юльгип, дигер инсанларнен муна-

себетини кескен, менли ве кибирли инсанлардан эйлеме.
Бизни джумерт кьулларындан эйле.

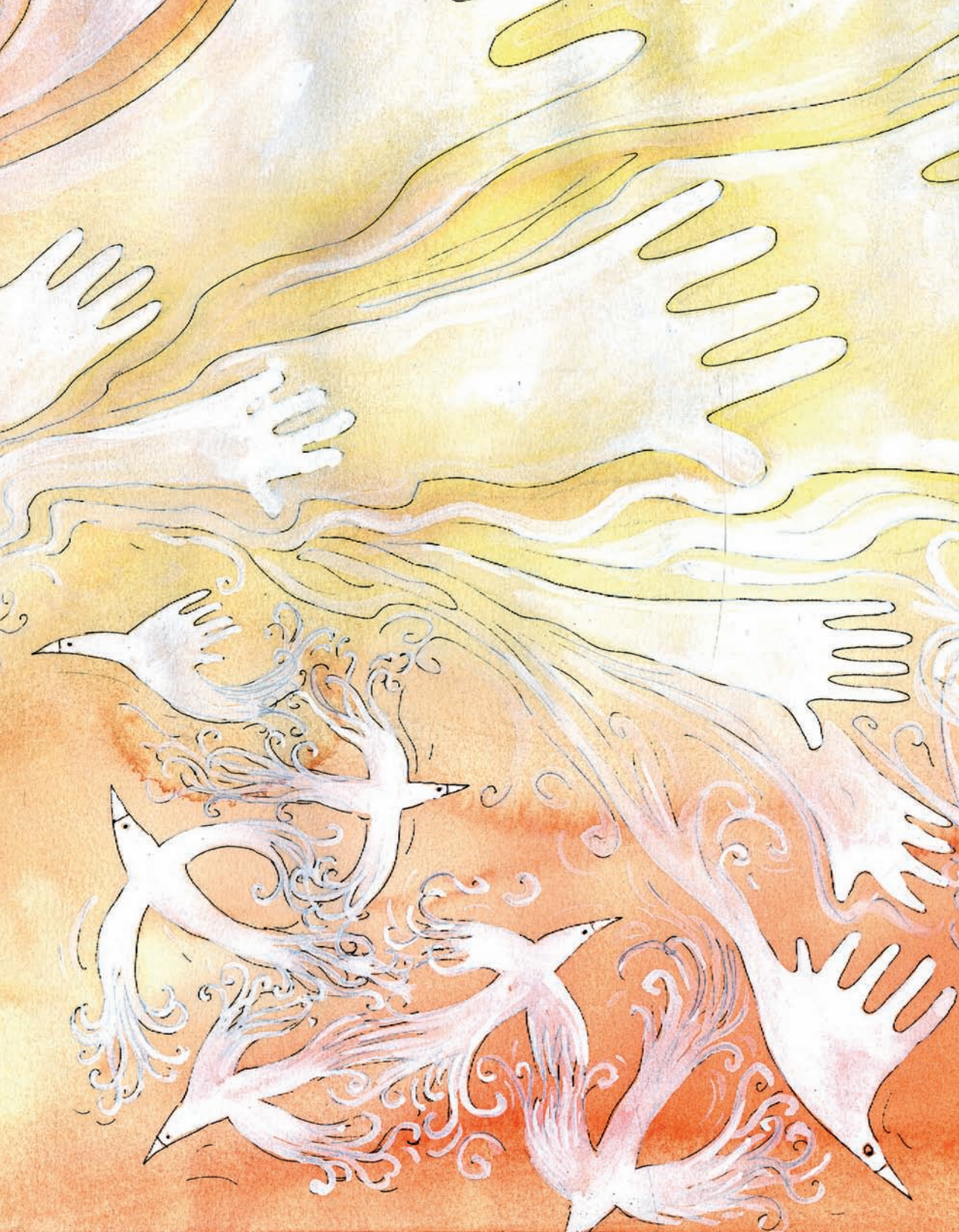
Аллаһым! Сен афу этиджисинъ, афу этмекни север-
синъ. Гунахларымны, кьусрларымны ве бутюн му'мин-
лернинъ гунахларыны багъышла.

Эй, Юдже Раббим! Мени севген кьулларындан эйле.
Ишлеримни кьолайлаштыр, аятымны гузеллештир. Ме-
ни артындан яхшылыкълары ве гузелликлеринен
аньылгъанлардан эйле. Сен севмеген эр алны
менден узакълаштыр. Мени аятым, давраныш-
ларым ве сёзлеримнен Сени ве Ислямны энъ
гузель аньлаткъан инсанлардан эйле.

Аллаһым! Ишлеримни кьолайлаштыр. Энъ
гузель исимлер Сениндир ве о исимлернен
Санъа ялварам. Омюриме ве ишлериме бере-
кет кетир. Саип олгъан ниметлеримнинъ
фаркъына бармакъны, олар ичюн
Санъа шукюр этмекни ве оларны
бош ерге арджламамакъны, ис-
раф этмекни манъа насип эт.

Аллаһым! Мени файдасыз
ишлерге ве бош эплэнджелерге
далып, вазифелерини, ибадет-
лерини унуткъанлардан эйлеме.
Тилимни эп догъру сёйлет. Эр че-
шит беля ве сыкъынтыдан, къаза ве
фелякетлерден кьорчала.

Аллаһ дуа эткенимизни истер,
О дуаларымызны эшитир,
Дуаларымызгъа джевап берир,
Дуа севги ве якъынлыкътыр,
Дуа аятымызгъа гузелликлер багъышлар,
Севинчимизге севинч къошар,
Ёлумызны айдынлатыр,
Ойле экен, дуа этейик.

ISBN 975194059-1

9 789751 940599

DUALARIMI ÖĞRENİYORUM
(Kırım Tatar Türkçesi)

Тюркие Диянет ишлери ве Къырым мусульманлары
Диний идарелерининъ бахшышыдыр. Парагъа сатылмаз.